

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Našim dítkám“

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Obecní 64

267 28 Svinaře

Čj.: MŠSV-128/24

Obsah

Úvod.....	2
1 Identifikační údaje o mateřské škole	3
2 Obecná charakteristika školy	5
2. 1 Velikost školy, počty tříd	5
2. 2 Charakter budovy, okolí školy	5
3 Podmínky vzdělávání	6
3. 1 Věcné podmínky	6
3. 2 Životospráva	7
3. 3 Psychosociální podmínky	9
3. 4 Organizace	10
3. 5 Řízení školy	13
3. 6 Personální a pedagogické zajištění	15
3. 7 Spoluúčast rodičů	16
3. 8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.9 Vzdělávání dětí nadaných	20
3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	21
3.11 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	21
4 Organizace vzdělávání	22
4.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd.....	22
4. 2 Charakteristika jednotlivých tříd	23
5 Charakteristika vzdělávacího programu.....	25
5. 1 Vzdělávací cíle a záměry, filozofie školy.....	25
5. 2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů	27
6 Vzdělávací obsah.....	28
6. 1 Integrované bloky	28
6. 2 Přehled jednotlivých integrovaných bloků a dílčích projektů	28
6. 3 Konkrétně rozpracované jednotlivé integrované bloky.....	33
6. 4 Nadstandardní aktivity v MŠ	71
7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika	71
7. 1 Evaluace na úrovni školy	73
7. 2 Evaluace na úrovni třídy	74
7. 3 Hodnocení vzdělávacích a vývojových pokroků dětí	74
8 Seznam použité literatury	75

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Úvod

Upravený ŠVP PV je vázán na konkrétní podmínky naší mateřské školy, jeho tvorbě předcházela pečlivá analýza, kterou jsme provedli metodou SWOT. Zde jsme si uvědomili pozitiva i negativa školy, a zároveň i její pozici v okolním prostředí – příležitosti, kterých lze využít a případné hrozby, kterých je možno se vyvarovat nebo díky jejich znalosti zmírnit dopad na školu. Na tvorbě se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci naší mateřské školy.

ŠVP PV, který jsme vytvořili je otevřeným pracovním dokumentem, který se bude aktuálně přizpůsobovat měnícím se podmínkám. Na základě ŠVP PV budeme zpracovávat roční plány, ve kterých budeme konkretizovat stanovené další cíle. ŠVP PV byl projednán a schválen na pedagogické radě a provozní poradě, a tím se stal povinným dokumentem pro pedagogy i pro další pracovníky školy.

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy: Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Sídlo školy: Obecní 64, 267 28 Svinaře

Místo poskytovaného vzdělávání: Obecní 64, 267 28 Svinaře

Kapacita školy: 63 dětí

Provoz: celodenní: od 6:30 do 16:30 h

IČO: 75 034 239

IZO: 007 510 969

Kontakty:

Tel.: 311 684 163

Ředitelka školy: 731 771 453

E-mail: skolka@mssvinare.cz

Webové stránky: mssvinare.cz

Statutární zástupce:

Mgr. Marcela Koháková – ředitelka školy

Materská škola Svinaře, okres Beroun

Zřizovatel školy:

Název: Obec Svinaře

Sídlo: Obecní 42, 267 28 Svinaře

IČO: 00 233 862

Tel.: 226 200 543

Webové stránky: www.svinare.cz

Zpracovatelé ŠVP PV: ředitelka školy a kolektiv pedagogických pracovníků

Vydala: Mgr. Marcela Koháková

Datum vydání: 26. 8. 2019

ŠVP PV projednán na pedagogické a provozní radě dne: 28. 8. 2019

Platnost ŠVP PV: od 01. 09. 2019,

Úprava ŠVP od 1. 9. 2024.

projednána na pedagogické radě dne 26. 8. 2024

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

ŠVP PV byl zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání v platném znění, Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vyhláškou č. 14/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů a příslušnými souvisejícími platnými právními předpisy.

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy, počty tříd

Právnícká osoba - Mateřská škola Svinaře, okres Beroun, Obecní 64, 267 28 Svinaře, vykonává činnost mateřské školy a školní výdejny.

Předškolní vzdělávání je organizováno ve třech třídách – Modré, Zelené a Žluté třídě.

Stravu dodává do mateřské školy Zařízení školního stravování J3R s.r.o., Mořinská 137, 267 18 Hlásná Třebaň.

2.2 Charakter budovy, okolí školy

Mateřská škola je umístěna v budově bývalé školy, která byla postavena koncem 19. století. Budova je jednopatrová, umístěna uprostřed obce. V okolí mateřské školy jsou lesy, pole, louky a rybníky, které využíváme k ekologickým výpravám. Dostupnost mateřské školy prostředky místní dopravy není zcela optimální. Rodiče zpravidla děti dopravují do školky osobní dopravou. V přízemí budovy se nachází školní kuchyně se skladem, společná šatna pro všechny třídy, třída nejmladších dětí (Modrá třída) a šatna pro školnici a uklízečku. Ve druhém podlaží je Zelená a Žlutá třída, ředitelna, kuchyňka, šatna kuchařek, úklidová místnost. Každá třída má vlastní umývárnu se sociálním zařízením.

Na školní zahradu musíme docházet, není přímo u budovy školky. Vybavení zahrady a herních prvků vylepšujeme. Na zahradě se nachází pískoviště, věžička se skluzavkou, dvě houpačky, korýtka na hry s vodou a zvukovod (telefon). V prosinci roku 2019 byl na zahradě postaven nový domeček a věčná tabule. V průběhu roku 2020 přibýly pérové houpačky a skluzavka s lezeckou stěnou. K rozvoji pohybových dovedností slouží dětem koloběžky a odstrkovadla. K podpoře environmentálního vzdělávání dětí slouží záhonky s bylinkami.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a vnitřní uspořádání vyhovuje nejrozličnějším skupinovým, individuálním a frontálním činnostem. Dětský nábytek, tělovýchovné nářadí a sociální zázemí jsou přizpůsobeny specifickým potřebám a počtu dětí na jednotlivých třídách. Stolek nábytek ve třídách odpovídá antropometrickým požadavkům dle věkového složení třídy, i pro děti mladší tří let. Každé dítě má svoje lůžko a lůžkoviny, které jsou označeny značkou dítěte. Vybavení je zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické.

Vybavení tělovýchovným nářadím i náčiním, hračkami, didaktickými pomůckami, rozmanitými materiály umělými i přírodními je doplňováno a dle potřeb dětí a pedagogů plně využíváno. Některé didaktické pomůcky si děti v rámci vzdělávacích aktivit vytváří samy s dopomocí pedagogů. Podstatná část hraček a pomůcek je uložena v otevřených skříňkách, což umožňuje dětem samostatnou manipulaci a podporuje orientaci v jejich uložení. Děti si je samostatně vybírají a ukládají. Hračky mají své stálé místo a jsou funkční. Pro děti dvouleté máme vhodné hračky a didaktické pomůcky. Některé pomůcky jsou, z důvodu bezpečnosti u dvouletých dětí, v uzavíratelných skříňkách mimo jejich dosah. Děti s nimi pracují pouze pod dozorem pedagoga.

Děti mají při třídách malou tělocvičnu, která je vybavena tělovýchovným náčiním. V některých třídách děti pečují o zvířátko (rybičky, hlemýžď). Průběžně se snažíme vytvářet tzv. **koutky aktivit**, které vybavujeme dle zaměření, (např. Koutek knihy a písmena, Výtvarný a pracovní koutek, Domácnost a další.).

Na výzdobě tříd i společných prostor se svými výtvary podílejí pedagogové a děti. Rodiče a ostatní veřejnost jsou tak informováni o činnosti dětí, učitelek a celé mateřské školy.

V blízkosti budovy mateřské školy je školní zahrada, která dětem umožňuje rozmanité herní, pohybové, výtvarné a tvořivé aktivity.

Hygienické a prostorové podmínky v místě poskytovaného vzdělávání jsou v souladu s vyhláškou č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a dětských skupin.

Na základě každoročně prováděné SWOT analýzy a společného plánování se snažíme neustále zkvalitňovat podmínky školy. Postupujeme na základě nutných priorit. Budova prošla v minulosti mnoha opravami a rekonstrukcí. Dále se plánuje:

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- výměna didaktických nástěnek,
- ve spolupráci se zřizovatelem jsou prováděny nezbytné opravy v budově školy.

Průběžně nakupujeme hračky a didaktické pomůcky.

Dále jsme do každé třídy pořídili konvice k podpoře pitného režimu dětí. Nadále doplňujeme třídy o konstruktivní stavebnice, polytechnické nářadí, sady na pokusy. Děti mají k dispozici množství nových knih a encyklopedií, mohou pracovat s velkými demonstračními obrázky nebo kartónovými pexesy.

Pro úklid prostor mateřské školy byl pořízen vysavač zn. Kärcher a čistič koberců na textilních materiálech zn. Kärcher, do výdejny stravy v 1. poschodí byla pořízena nová myčka nádobí.

V rámci projektu Šablony II došlo k pořízení 10 tabletů a dataprojektoru, které jsou využívány při vzdělávání dětí, z finančních prostředků projektu Šablony III byly pořízeny další tablety a výpočetní technika, která se využívá ke vzdělávání dětí, k přípravě vzdělávacích materiálů a diagnostice. Současně byla pořízena diagnostika iSophi a diagnostické pomůcky „Klokanův kufr“.

K rozvoji motoriky byl pořízen hmatový koberec a dřevěné cvičební pomůcky.

Byly zakoupeny nové koberce do Modré a Žluté třídy.

Došlo k montáži video telefonu, zvonku s kamerou z důvodu zlepšení zabezpečení budovy. Jeden LCD monitor byl nainstalován do Zelené třídy.

Záměry do budoucna (dle možností):

- Průběžně vybavovat školu novým nábytkem, modernějšími didaktickými pomůckami, hračkami, tělovýchovným nářadím a náčiním, literaturou.
- Budeme se snažit vytvářet optimální podmínky pro vzdělávání, výchovu a péči o věkově nejmladší děti.
- Zaměříme se na nákup stavebnic a pomůcek v rámci rozvoje polytechnického vzdělávání dětí (průběžně).
- Doplnění LCD monitorů do Modré a Žluté třídy.

3. 2 Životospráva

Ve škole vedeme děti ke zdravému životnímu stylu a snažíme se je postupně vést k respektování zásad zdravého stravování. Vedoucí školní jídelny připravuje vhodný jídelníček, který zahrnuje plnohodnotnou a vyváženou stravu a pravidelně vyhodnocuje spotřební koš. Ze zpracovaného hodnocení vyplývá ukázkové plnění spotřebního koše, pestrý jídelníček bez nevhodných potravin pro věkovou skupinu předškolních dětí. Respektujeme u dětí individuální potřebu

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

jídla, děti se v mateřské škole do jídla nenutí. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány tříhodinové intervaly, dodržujeme stanovený denní řád.

Pitný režim pro děti je zajištěn od ranních hodin. Dětem je nabízena po celý den pitná voda a v samoobslužných termosech čaj, ovocné šťávy. K zajištění funkčního pitného režimu mají děti plastové hrnečky, které zavěšují na háčky se svoji značkou, při pobytu na zahradě využívají plastové kelímky. Pedagogové jednotlivých tříd děti pravidelně vyzývají k pití. Snažíme se snižovat množství slazených nápojů.

Každý den je na jídelníčku ovoce nebo syrová zelenina, děti jedí zeleninové a ovocné saláty, které doplňujeme o zdravé plodiny. Děti si ovoce a zeleninu samy vybírají a přidávají, někdy se i na přípravě ovocných či zeleninových salátů podílejí (v rámci vzdělávacích aktivit). Jídelníček se snažíme průběžně doplňovat o nové zdravé receptury, snažíme se omezovat zahušťování jídel moukou.

Ve třídách dětí věkově starších si děti samostatně připravují nádobí, samostatně si nalévají pití, jedí příborem, mažou si pečivo, sklízí ze stolu. Ve třídách dětí věkově mladších se zaměřujeme především na samostatnost, učíme děti manipulovat s tácky, obsloužit se u pultu, donést hrnek, učíme je nalévat pití. Postupně se zaměřujeme na používání příboru. Dětem mladším tří let a těm, které to potřebují, pomáháme s obsluhou.

Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku (v čase od 9.30 do 11.30 hodin). Pedagogové s dětmi využívají zahradu a chodí s dětmi na vycházky do blízkého okolí mateřské školy. Vycházky bývají spojené především s tématem dne a plánem k rozvoji přírodovědné gramotnosti. Při dešti a mrazu (-10° a více) jsou zařazovány náhradní pohybové činnosti a aktivity ve třídách.

V programu dne je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Doba odpoledního odpočinku je využívána ke čtení a poslechu pohádek, k poslechu relaxační hudby a ke spánku. V době odpoledního odpočinku je tolerována snížená potřeba spánku dětí (děti vždy po obědě odpočívají – relaxují v klidu, spí ve vhodném prostředí). Nespávající děti po odpočinku provozují klidové činnosti, tak, aby nerušily spící děti, předškolních dětí probíhá individuální předškolní příprava. Učitelky při odpoledním odpočinku reagují na individuální potřeby dětí (děti vstávají postupně dle své potřeby), podporují psychickou a tělesnou pohodu dětí. Učitelky se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

V rámci pravidelných vzdělávacích aktivit škola podporuje vytváření zdravých návyků i dalšími činnostmi. Pravidelně probíhá v MŠ logopedická depistáž. Mezi další preventivní opatření patří např. větrání, čištění a ionizování vzduchu ve třídách.

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Záměry do budoucna:

- dětem i nadále podávat informace v oblasti zdravého životního stylu a zásad zdravé výživy (průběžně),
- upevňovat návyk odkládání hrnečků po pití na háčky označené značkami dětí,
- u dětí dvouletých sledovat, zda nepotřebují úpravu v denním režim v souvislosti s individuální potřebou spánku, aktivity a odpočinku.

3. 3 Psychosociální podmínky

V mateřské škole převládá příjemné přátelské klima mezi dospělými i mezi dětmi a zaměstnanci školy. Všichni se snažíme o vytvoření bezpečného sociálního prostředí pro děti i zaměstnance. Respektujeme individuální zvláštnosti a potřeby dětí, reagujeme na nahodilé situace.

Mateřská škola umožňuje pozvolnou adaptaci dětí, i individuální adaptační režim podle požadavků rodičů. Děti mohou zpočátku docházky navštěvovat mateřskou školu kratší dobu nebo za přítomnosti blízké osoby. Individuální forma adaptace, její délka a způsob je projednán s rodiči. Adaptační období je usnadňováno pomocí při činnostech, které děti nezvládají, poskytováním pocitu, že bylo dítě kladně přijato. Všechny děti mají rovnocenné postavení, respektujeme jejich osobnost a vedeme děti ke vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektu. Formy zesměšňování nebo podceňování jsou nepřijatelné. Děti povzbuzujeme a chválíme i za dílčí úspěchy. Děti se mohou kdykoliv s důvěrou obrátit na každého zaměstnance se svou prosbou, přáním, sdělením, dospělí k nim přistupují se zájmem. Snažíme se, aby se děti nebály říct, že něco nemají rády nebo nechtějí dělat, jíst apod. Zvláštní péči věnujeme dětem mladším tří let, v maximálně možné míře respektujeme jejich individuální a vývojové zvláštnosti. Na každé třídě si společně s dětmi vytváříme pravidla soužití, která jsou aktualizována dle potřeb. Děti dovedou upozornit kamaráda na porušení pravidel. Učitelky preferují partnerský dialog s dětmi a dodržování společně dohodnutých pravidel před direktivními příkazy. Učitelky dětem naslouchají, podporují je, sympatizují s nimi, projevují se vstřícně, empaticky, nejednají s dětmi násilně. Učitelka vede děti k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení nejen svých problémů, všímá si projevů emocionálních poruch chování dítěte. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, kde základem je připravené vzdělávací prostředí. Podporujeme samostatnost dětí v každé situaci v průběhu dne, nepodceňujeme jejich schopnosti. Činnosti jsou pro děti přiměřeně náročné, tak, aby se rozvíjely ve všech oblastech psychického a fyzického vývoje.

Mezi zaměstnanci je vzájemná úcta, pomoc, tolerance a partnerské vztahy „umíme si pomáhat“. Dojde-li mezi dospělými k nedorozumění, učíme se říkat si věci „na rovinu“, problémy neřešíme před dětmi.

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Záměry do budoucna:

- více se zaměříme prosociálním směrem, u dětí budeme upevňovat, jak se mají chovat k dospělým a starším spoluobčanům, zaměříme se na vštěpování žádoucích mezilidských a sociálních vztahů ve společnosti (průběžně).

3.4 Organizace

Organizace dne v mateřské škole vychází z individuálních vzdělávacích a vývojových potřeb dětí. V maximální možné míře zohledňujeme věkové složení dětí, zejména dětí mladších tří let. Denní režim u tříd věkově mladších přizpůsobujeme jejich fyzickým i psychickým potřebám. Těmto dětem z důvodu specifických vývojových potřeb věnujeme dostatečnou péči. Přechody mezi činnostmi jsou plynulé a pozvolné. Režim dne zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Reagujeme i na neplánované situace. V průběhu vzdělávání se pedagogové plně věnují dětem, mají na zřeteli vyváženost spontánních a řízených aktivit. Pedagogové s ohledem na věkové složení třídy děti podněcují, motivují k aktivitě, experimentování, ale do činností je nenutí. Ve vzdělávacím programu dbají na využívání různých metod a forem práce s dětmi, sledují inovace v předškolním vzdělávání. Základem je připravené, podnětné, z tématu vycházející vzdělávací prostředí s dostatkem pomůcek a materiálu.

Mateřská škola se uzavírá se souhlasem zřizovatele v době letních prázdnin zpravidla na 6 týdnů, dále o vánočních prázdninách. Doba uzavření je zákonným zástupcům dětí oznámena v souladu s Vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Denní režim při vzdělávání dětí věkově mladších (od 2 do 4 let):

od 6:30 h	otevření mateřské školy, scházení dětí v určených třídách, spontánní hry, spontánní pohybové aktivity dětí, vzdělávací nabídka
do 8:00 h	scházení dětí na třídách, zahájení vzdělávací nabídky, spontánní činnosti a hry, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, pohybové aktivity a hry, didakticky zaměřené činnosti, logopedické chvilky, řízené činnosti, pitný režim;

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

	hygiena, příprava na přesnídávku, přesnídávka – délka stolování je u jednotlivých dětí individuální dokončení činností a aktivit dopoledního programu, hodnocení, příprava na oběd
do 11:30 h	zpravidla pobyt venku – pohybové aktivity a hry na školní zahradě, vycházky do okolí MŠ s přihlédnutím ke vhodným povětrnostním podmínkám
do 14:30 h	hygiena, oběd – délka stolování je u jednotlivých dětí individuální, ukládání dětí ke spánku, odpočinku, četba před spaním, klidové činnosti, předškolní individuální činnosti
do 16:30 h	hygiena, příprava na odpolední svačinu, odpolední svačina - délka stolování je u jednotlivých dětí individuální spontánní aktivity dětí, možnost pokračování v započatých činnostech z průběhu dne, zájmová činnost, uzavírání MŠ

Při organizaci chodu MŠ je stanovena doba jídla pro věkově mladší děti takto:

Přesnídávka	8:30 – 9:00 h
Oběd	11:30 – 12:00 h
Svačina	14:30 – 15:00 h

Denní režim při vzdělávání dětí věkově starších (od 5 do 6, resp. 7 let):

od 6:30 h	otevření mateřské školy, scházení dětí v určených třídách, spontánní hry, spontánní pohybové aktivity dětí, vzdělávací nabídka
do 8:00 h	scházení dětí na třídách, zahájení vzdělávací nabídky, spontánní činnosti a hry, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, pohybové aktivity a hry, didakticky zaměřené činnosti, logopedické chvílky, řízené činnosti, pitný režim; hygiena, příprava na přesnídávku, přesnídávka – délka stolování je u jednotlivých dětí individuální dokončení činností a aktivit dopoledního programu, hodnocení, příprava na oběd
do 11:50 h	zpravidla pobyt venku – pohybové aktivity a hry na školní zahradě, vycházky do okolí MŠ s přihlédnutím ke vhodným povětrnostním podmínkám
do 14:30 h	hygiena, oběd – délka stolování je u jednotlivých dětí individuální, ukládání dětí ke spánku, odpočinku, četba před spaním, klidové činnosti, předškolní

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

	individuální činnosti,
do 16:30 h	hygiena, příprava na odpolední svačinu, odpolední svačina - délka stolování je u jednotlivých dětí individuální spontánní aktivity dětí, možnost pokračování v započatých činnostech z průběhu dne, zájmová činnost, uzavírání MŠ

Při organizaci chodu MŠ je stanovena doba jídla pro věkově starší děti takto:

Přesnídávka	8:30 – 9:00 h
Oběd	11:50 – 12:15 h
Svačina	14:30 – 15:00 h

Děti se scházejí od 6:30 h v Modré třídě, kde je učitelky dané třídy přebírají a nejpozději v 7:30 h odvádějí do vlastních tříd. Ve třídách je pro děti připravena různorodá nabídka činností vztahující se k aktuálnímu tématu, respektující vývojové zvláštnosti jednotlivých dětí, poskytující prostor pro experiment, vytvářející podněcující a bezpečné prostředí pro hru s pracovní náplní; volba činností je individuální dle potřeb dětí, spontánní pohybové aktivity jsou připravovány dětmi samotnými, děti jsou tak podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, jsou zapojovány do organizace činností;

- od 8:30 a 9:00 h je poskytnuta možnost přesnídávky – mladším dětem je v prvním pololetí připravují kuchařky, od 2. pololetí si děti samy připravují jídlo na stůl, nalévají pití, po přesnídávce odnášejí nádobí na odkládací stůl, odcházejí vykonat hygienu. Přesnídávka probíhá v klidném, kulturním a estetickém prostředí s dostatečným časovým prostorem ke konzumaci jídla.
- v dopoledních vzdělávacích činnostech jsou zařazovány spontánní i řízené činnosti, které jsou vyvážené a tematicky zaměřené, pravidelně zařazovány jsou individuální i skupinová kompenzační cvičení (zdravotní cvičení, dechová, relaxační apod.);
- při odchodu na pobyt venku jsou děti vedeny k samostatnému oblékání, starší pomáhají mladším, učitelky pomáhají dětem s úpravou zevnějšku, vycházky jsou zaměřeny na poznávání okolí a pohybové činnosti vycházející z tematického bloku, pobyt venku probíhá nejčastěji na školní zahradě, kde děti využívají nabídky pohybových a jiných výchovně vzdělávacích činností;
- děti obědvají v Modré a Zelené třídě, oběd znamená pro děti sociální a kulturní

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

zkušenost, děti jsou vedeny k samostatnosti s přihlédnutím k jejich možnostem, učitelky dbají na správné držení přístrojů, děti nejsou nuceny do jídla, učitelky se snaží děti vybízet a motivovat, aby jídlo ochutnaly, po obědě následuje hygiena, ukládání dětí ke spánku, odpočinku;

- děti, které tráví v mateřské škole celý den, potřebují čas na odpočinek, odreagování od denních činností, ukládají se k odpočinku, mohou mít svou oblíbenou plyšovou hračku, poslouchají pohádku, relaxační hudbu, tolerujeme sníženou potřebu spánku, těmto dětem jsou nabízeny klidné činnosti – kreslení, prohlížení knih, sestavování puzzle apod., s dodržováním pravidla – hraj si, abys nerušil kamarády, u předškoláků se učitelky zaměřují na individuální předškolní přípravu,
- odpoledne si děti vybírají činnosti a hry dle své volby, doba odpoledních činností je využíván ke spontánním, řízeným a individuálním aktivitám, děti jsou ve svých třídách do 15:00, resp. 15:30 h, následně přecházejí do Zelené třídy, odchod dětí probíhá individuálně dle potřeb rodičů.

Záměry do budoucna:

- i nadále budeme sledovat, zda upravený režim dne odpovídá vývojovým potřebám věkově mladších dětí;
- budeme zjišťovat, zda mají děti dostatek času na veškeré aktivity, dostatek spánku a odpočinku (průběžně).

3. 5 Řízení školy

Pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny Organizačním řádem a dalšími vnitřními předpisy školy. Škola je řízena ředitelkou školy. V době nepřítomnosti zastupuje ředitelku školy pověřená učitelka. Škola se při své činnosti řídí platnými právními předpisy. Ve škole je uplatňován demokratický styl a participativní charakter vedení spolupracovníků. Ředitelka školy přihlíží k osobnosti a předpokladům jednotlivých pracovníků při delegování povinností, odpovědnosti a pravomocí. V místě poskytovaného vzdělávání převládá vzájemná důvěra a tolerance, ředitelka školy se se zaměstnanci radí a přihlíží k jejich názorům. Plánujeme funkčně na základě předchozí analýzy s využitím zpětné vazby. Na tvorbě ŠVP PV se podílely pedagogické pracovnice. Informační systém vnitřní i vnější je funkční, neustále se snažíme jej ještě vylepšovat.

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Vnitřní informační systém:

- všechny důležité dokumenty a informace jsou přístupné v Zelené třídě (šanon pro zaměstnance, nástěnka na chodbě u Zelené třídy),
- pedagogické rady,
- provozní porady – současně s pedagogickou radou, dle potřeby,
- miniporady – dle potřeby (především pro pedagogy),
- nástěnka na chodbě u Zelené třídy, měsíční plány, plán akcí, vnitřní směrnice a pokyny,
- e-mailový systém,
- operativní rady.

Vnější informační systém:

- webové stránky školy na adrese www.mssvinare.cz
- e-mailová adresa – skolka@mssvinare.cz
- články v místním tisku
- formou vývěsek na nástěnkách, na vývěsce MŠ
- konzultační hodiny – pohovory učitelek s rodiči s ohledem na diskrétnost dle potřeby, jednou ročně (na konci druhého pololetí) dle rozpisu hodnocení vzdělávacích a vývojových pokroků dětí
- konzultační hodiny ředitelky školy – každou sudou středu od 10 do 15 hod nebo po dohodě
- třídní schůzky – hromadné předávání všeobecných informací zpravidla na začátku školního roku a dle potřeby
- informativní zahajovací schůzky - pro rodiče nově nastupujících dětí,
- aplikace Naše MŠ.

Spolupracujeme se zřizovatelem, s rodiči, se Základní školou v Litni, se Základní a Mateřskou školou v Zadní Třebani, s Knihovnou v Litni, s Pedagogicko- psychologickou poradnou v Králově Dvoře a Černošicích, se Speciálně pedagogickým centrem v Králově Dvoře.

Jsme zapojeni do projektu OP JAK, MAP Beroun, účastníme se projektu Recyklohraní,

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, následně jsou přijímána opatření ke zlepšení. Na evaluaci se podílejí všichni zaměstnanci a zákonní zástupci dětí.

Záměry do budoucna:

- dále zlepšovat týmovou spolupráci mezi spolupracovníky (průběžně),
- podporovat zaměstnance v soustavném vzdělávání se (vzdělávací akce, kurzy, školení,

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
studiem či četbou odborné literatury - průběžně),

- při delegování kompetencí využívat osobní potenciál zaměstnanců (průběžně),
- využívat demokratický a situační styl řízení (průběžně).

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Personální zajištění:

6 učitelek, včetně ředitelky školy, 1 asistentka pedagoga

Školní výdejna – kuchařka.

Provoz – administrativní pracovnice (hospodářka), školnice, uklízečka

Celkem – 10 zaměstnanců.

Další růst profesních kompetencí pedagogů je zajišťován pravidelnou účastí učitelek v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a samostudiem odborné literatury. Pedagogové absolvovali v uplynulém období vzdělávání – edukačně stimulační program EDaSTIM. Další vzdělávací aktivity si zaměstnanci vyhledávají a budou absolvovat v rámci projektu OP JAK.

Organizační členění přímé pedagogické činnosti je stanoveno tak, aby docházelo k co největšímu překrývání učitelek při výchovně vzdělávacích činnostech a tím byla zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Pracovnice mateřské školy se chovají a pracují profesionálním způsobem.

Úzce spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem v Králově Dvoře a Pedagogicko-psychologickou poradnou v Černošicích.

Záměry do budoucna:

- zajistit pedagogům vzdělávání v nových metodách a formách práce pro předškolní vzdělávání (průběžně),
- podporovat vzdělávání v rozvoji polytechnických dovedností dětí a v rozvoji

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
řečových a komunikačních kompetencí.

- zaměřit vzdělávání pedagogů na práci a bezpečnost dětí mladších tří let (průběžně).

3. 7 Spoluúčast rodičů

Přijetím dítěte do mateřské školy se rodiče stávají našimi partnery. Podporujeme rodinnou výchovu, vzájemnou maximální otevřenost, důvěru a vstřícnost. Učitelky jsou s rodiči v pravidelném kontaktu a dle zájmu poskytují informace o dění ve třídě a pokrocích dítěte v jednotlivých činnostech.

Formy spolupráce s rodiči:

- v průběhu školního roku (zejména v pololetí) jsou zveřejněny rodičům konzultační hodiny k projednávání vzdělávacích výsledků a vývojových pokroků jednotlivých dětí, učitelky se s rodiči domlouvají na společném postupu při výchově a vzdělávání, sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět;
- průběžné sledování prospívání dítěte – každodenními kontakty a informacemi, formou ukázky výrobků a výkresů dětí na chodbách, účasti na soutěžích, vystoupeních apod.;
- informovanost o dění a akcích v mateřské škole prostřednictvím nástěnek, zpráv na webových stránkách školy, v aplikaci Naše MŠ, na společných akcích, třídních schůzkách;
- otevřená mateřská škola - rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole, účastnit se různých programů a akcí, např. představení pro děti, vstupovat do her svých dětí, návštěvy starších dětí navštěvujících základní školu, návštěvy mladších sourozenců, kteří se k docházce do mateřské školy chystají (přirozená adaptace na prostředí mateřské školy);
- v rámci adaptačního procesu umožňuje škola postupné přivykání novým dětem za účasti rodičů;
- konzultační hodiny ředitelky školy – každou sudou středu od 10:00 do 15:00 h nebo po dohodě, rodiče mohou řešit svůj problém, je jim nabídnuta odborná literatura a v případě potřeby a zájmu pomoc odborníka, zprostředkování vyšetření, je respektováno soukromí a utajení poskytnutých informací;

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- seznámení se školním vzdělávacím programem
- školní akce s rodiči – společné brigády s rodiči, společná setkání nenásilnou cestou prohlubují vzájemné poznání všech, kladné mezilidské vztahy a přátelství;
- návštěvy rodičů na jejich pracovištích – v rámci prožitkového učení umožní rodiče společnou návštěvu dětí v jejich pracovišti;
- poradenský servis – je poskytován formou nástěnek, přednášek, na třídních schůzkách, v konzultačních hodinách, po dohodě v jinou domluvenou dobu.

Záměry do budoucna:

- naším záměrem je hledat nové formy spolupráce s rodinou, utvářet prostředí pro vzájemnou důvěru, „vtahovat“ rodiče do dění ve škole a zajistit jim dostatečnou informovanost o realizovaném školním vzdělávacím programu a výsledcích vzdělávání dětí,
- možnost podílet se na plánování aktivit a programu mateřské školy (průběžně).

3. 8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami postupuje mateřská škola v souladu s novelou zákona č. 82/2015 Sb., kterou se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., a v souladu s vyhláškou 606/2020 Sb., Vyhláškou o vzdělávání žáků se speciálním vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (dále jen „vyhláška o dětech se speciálními vzdělávacími potřebami“).

Materská škola Svinaře, okres Beroun

Snažíme se o vytvoření optimálních podmínek ke vzdělávání dětí, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, podporujeme rozvoj osobnosti každého dítěte. Přihlížíme k tomu, že vzdělávací potřeby a možnosti dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se liší.

Naše mateřská škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Naší snahou je pomáhat dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, se zdravotním znevýhodněním, s nerovnoměrným vývojem a vyrovnávat jejich šance na úspěšný start v základní škole, rozvíjet komunikativní dovednosti dětí s opožděným vývojem řeči nebo s řečovou vadou. Rodičům nabízíme poradenskou činnost v oblasti výchovy dětí, zdraví, stravování, vstupu do ZŠ, poruch chování, nápravy řeči, sociálních vztahů a vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Úzce spolupracujeme s rodiči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, informace se snažíme předávat citlivě a taktně.

Za komunikaci školy se školským poradenským zařízením v případech, kdy bude třeba nastavit vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je zodpovědná ředitelka školy. Za tvorbu, naplňování, realizaci a vyhodnocování plánu pedagogické podpory jsou zodpovědné třídní učitelky. Za tvorbu individuálních vzdělávacích plánů zodpovídá ředitelka školy, za realizaci, naplňování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů zodpovídají třídní učitelky.

3. 8.1 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se snažíme o vytvoření vhodných podmínek, úpravu organizace ve vzdělávání, hodnocení, volíme metody a formy, které odpovídají vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Dětem, na základě doporučení školského poradenského zařízení, zajišťujeme využití asistenta pedagoga. Ve škole již máme některé speciálně pedagogické vzdělávací pomůcky a potřeby (např. logopedické pomůcky, odborné publikace atd.), podle potřeb dětí se snažíme další pomůcky zajišťovat.

Nastavení pravidel poskytování podpůrných opatření 1. stupně:

Třídní učitelky vždy k 30. 9. příslušného školního roku, a průběžně na základě pozorování dítěte při činnostech a hře, dále pedagogické diagnostiky, identifikují děti se speciálními vzdělávacími potřebami 1. stupně podpůrných opatření. Podpůrná opatření 1. stupně uplatňujeme bez doporučení školského poradenského zařízení.

V 1. stupni podpůrných opatření podporujeme dítě, které má drobné problémy a mírné obtíže např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovednostmi reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce,

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

střídáním činností, zátěžovou situací v rodině, sociální nezralostí a další.

Pro tyto děti zpracujeme Plán pedagogické podpory (dále jen „PLPP“), který bude obsahovat popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, stanovení vzdělávacích cílů a způsob vyhodnocování naplňování plánu.

V průběhu tří měsíců od vytvoření a podpisu PLPP škola realizuje stanovená podpůrná opatření. Po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP třídní učitelky vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplňování stanovených vzdělávacích cílů dítěte. Pokud nedošlo ke zlepšení obtíží, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. V případě zlepšení a postupnému naplňování vzdělávacích cílů dítěte škola PLPP aktualizuje. S PLPP seznámí škola zákonného zástupce dítěte, seznámí se s ním třídní učitelky a další učitelky působící na dítě.

Nastavení pravidel poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně:

Poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně projedná nejdříve ředitelka školy se zákonnými zástupci dítěte a doporučí jim vyšetření ve školském poradenském zařízení.

K poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně škola přistupuje:

- pokud podpůrná opatření nižšího stupně nepostačovala k naplňování vzdělávacích cílů dítěte,
- pouze na základě doporučení a zprávy školského poradenského zařízení,
- pouze s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce dítěte.

K vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení škola předá PLPP, pokud se dítě podle něho ve škole vzdělávalo.

Na základě zprávy obsahující závěry vyšetření a doporučení podpůrného opatření dítěte zpracuje škola bezodkladně individuální vzdělávací plán (dále „IVP“). S obsahem seznámí zákonného zástupce dítěte a zajistí písemný souhlas. Třídní učitelky průběžně realizují vzdělávání dítěte podle IVP, vyhodnocují poskytování podpůrných opatření. Vyhodnocování probíhá ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Zjistí-li třídní učitelky, že podpůrná opatření nejsou dostačující, informují o tom, ředitelku školy, která toto projedná se zákonným zástupcem dítěte, a doporučí mu vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení.

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

3.8.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro zvýšení kvality práce s dětmi vyžadujícími speciálně pedagogické přístupy, budeme nadále spolupracovat s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Králově Dvoře, Pedagogicko-psychologickou poradnou v Černošicích, SPC v Králově Dvoře i rodiči. Využijeme nabídky vzdělávacích center pro rozšiřování odborných znalostí pedagogů.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami budeme zohledňovat individuální možnosti a potřeby těchto dětí. Třídní učitelky jsou povinné respektovat specifické dovednosti a možnosti v úrovni odpovídajícím individuálním potřebám dětí. Při plánování vzdělávací nabídky uplatňovat princip individualizace a diferenciaci vzdělávání, podle potřeby provést úpravu v organizaci vzdělávání, volit odpovídající metody a formy práce. V průběhu vzdělávacího procesu uplatňovat stanovená podpůrná opatření dle doporučení školského poradenského zařízení a v souladu se školským zákonem a vyhláškou o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Učitelky a kolektiv školy upravuje podmínky pro vzdělávání dětí podle charakteru a stupně podpůrných opatření a v rámci možností školy.

V souladu s právními předpisy se snažíme upravovat počty dětí ve třídě. Dětem podle přiznaného podpůrného opatření pomáhá při speciálně pedagogické péči a při osvojování specifických dovedností asistent pedagoga.

U všech dětí se speciálním vzdělávacími potřebami se snažíme o rozvíjení a upevnění dovedností a vědomostí, které odpovídají věku a postižení dítěte.

3.9 Vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí se snažíme o rozvoj a podporu všech dětí. Dítě, které ve srovnání s vrstevníky, v některé či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních vyniká, podporujeme v jeho vývoji. V maximální možné míře budeme rozvíjet jeho potenciál a nadání.

Při vzdělávání nadaných dětí budeme postupovat v souladu se školským zákonem, vyhláškou o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podle individuálních potřeb těchto dětí.

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček, pomůcek a didaktických materiálů vhodných pro dvouleté děti (leporela, dětské knihy, skládky, manipulační hračky) a tyto hračky a pomůcky jsou školou průběžně doplňovány a obnovovány. K ukládání hraček slouží prostorné skříně či policový nábytek umístěný jak ve třídách, tak v prostoru heren, kde jsou pomůcky a hračky schraňovány v bezpečných průhledných plastových boxech s víky - děti na ně dobře vidí, mohou si je samostatně brát a vyznačí se v jejich uložení. Ve třídách jsou pro používání a ukládání dětských hraček nastavena srozumitelná a jasná pravidla, která děti respektují a dodržují.

Mateřská škola poskytuje dostatečné zázemí pro hygienu dětí (koupelny s odpovídajícím počtem toalet, dětských umyvadel přizpůsobených antropometrickým požadavkům a odpovídající počtu dětí), také šatny jsou vybaveny vhodným nábytkem a je v nich dostatek prostoru pro uložení náhradního dětského oblečení, obuvi a hygienických potřeb.

Ve třídách dětí věkově mladších byl upraven režim dne, který nyní plně respektuje potřeby dvouletých dětí (viz. kapitola 3.4 Organizace). Děti mají upravenou dobu vzdělávání, stravování i dobu pro odpočinek tak, aby vyhovovala jejich individuálním potřebám (např. časté opakování činností, pravidelné rituály, dostatečný prostor pro odpočinek, volnou hru a pohybové aktivity).

Dětem je umožněna pozvolná adaptace na prostředí školy (nástup do MŠ s doprovodem matky, možnost odchodu po svačině, v průběhu dne), pracují častěji v menších skupinách či se jim učitelky věnují individuálně. Učitelky také přihlížejí k individuálním potřebám jednotlivých dětí a výuku a vzdělávání směřují především k nácviku sebeobslužných dovedností, dodržování hygienických návyků a k postupnému začleňování se do kolektivu třídy (první sociální zkušenosti, budování vztahů s vrstevníky, respektování autority učitelky). Při vzdělávacích aktivitách přihlíží k možnostem dětí této věkové kategorie.

V mateřské škole se snažíme budovat vzájemné pozitivní vztahy, úzce spolupracujeme s rodinou, plně podporujeme děti a snažíme se jim poskytovat podnětné prostředí pro jejich hry a činnosti.

3.11 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Materská škola Svinaře, okres Beroun

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

4 Organizace vzdělávání

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od dvou zpravidla do šesti let. Dítě mladší tří let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Přijímání dětí do mateřské školy se řídí školským zákonem, správním řádem, vyhláškou o předškolním vzdělávání, doporučením MŠMT ČR a ombudsmana ČR, dále směrnicí ředitelky školy, která nastavuje kritéria pro přijímání dětí. Zápis dětí probíhá v době od 2. května do 16. května, při volné kapacitě školy jsou děti přijímány i v průběhu školního roku. Podmínky pro přijímání dětí jsou blíže upřesněny ve školním řádu a ve směrnici Kritéria pro přijímání dětí. Oba dokumenty jsou zpřístupněny zákonným zástupcům dětí na veřejně přístupném místě ve škole a na webových stránkách školy. Informace o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání ke vzdělávání škola zveřejňuje způsobem dostupným všem zájemcům – v prostorách školy, na webových stránkách. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání postupuje škola v souladu s platnými právními předpisy. Od školního roku 2017/2018 jsou děti v posledním ročníku před nástupem do základní školy přijímány v souladu s aktuálně platnou legislativou. Od tohoto školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, je předškolní vzdělávání povinné.

4. 1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

Materská škola je třítrídni. Kapacita mateřské školy je 63 dětí rozdělených do tříd: Modrá, Zelená a Žlutá třída. Ke každé třídě náleží vlastní herna, využívána v Zelené a Žluté třídě

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

v odpoledních hodinách jako lehárna, sociální zařízení, umývárna (v Modré a Zelené třídě se sprchovým koutem). V přízemí budovy je šatna dětí společná pro všechny třídy, třída nejmladších dětí (Modrá třída), kuchyně - výdejna, sklad potravin, šatna pro úklidový personál. V prvním patře se nachází Zelená a Žlutá třída, ředitelna, šatna pro kuchařky, výdejna, úklidová místnost. Skříňky (šatní) pro učitelky jsou umístěny v Zelené třídě.

Budova školy je otevřena od 6:30 hodin. Rodiče, zákonní zástupci dětí nebo pověřené osoby přivádějí děti do mateřské školy do 8:00, nedomluví-li si předem příchod dle své potřeby v jinou dobu. Vyzvedávání dětí z mateřské školy jinou osobou než zákonným zástupcem probíhá na základě sepsané dohody (zmocnění). Škola je v provozu do 16:30 hodin.

4. 2 Charakteristika jednotlivých tříd

Máme částečně věkově smíšené třídy. Do první třídy (Modrá třída) jsou zařazovány děti ve věku zpravidla od 2,5 – 4 let, do druhé a třetí třídy (Zelená a Žlutá třída) zpravidla od 4 do 6, resp. 7 let věku. Toto rozdělení dětí nám umožňuje zajistit speciální péči dětem mladším 3 let, které mají specifické vzdělávací a vývojové potřeby. Děti mladších tří let v posledních letech přibývá a čím dál více přichází do mateřské školy i děti dvouletých. Při organizaci vzdělávacích činností dětí mladších tří let je důležitá aktivní účast a pomoc učitelky při hře dětí. Děti nevydrží při organizované činnosti dlouho, proto jim učitelka ponechává volnost, hlavně pokud vzápětí následuje skupinová činnost. Učitelka pomáhá dětem, které to potřebují.

Ve věkově starších třídách se mladší děti se více snaží dohnat pokroky předškolních dětí. Předškolní děti a děti s odkladem školní docházky pomáhají mladším dětem, dostávají určitou důvěru a zodpovědnost. Proces vzájemného učení je při tomto částečně věkovém složení zachován. Na stejném principu probíhá proces vzájemného učení i u dětí věkově mladších.

Modrá třída je v přízemí budovy. Třída je vybavena stoly a židlemi, jejichž velikost odpovídá antropometrickým požadavkům a počtu dětí. Je zařízena centrem pro drobnou manipulaci a stolní hry, které je zaměřené na rozvoj jemné motoriky, fantazie, poznávání barev, rostlin, zvířat. Děti zde mají k dispozici korálky různých velikostí, barevné magnetky s tabulkami, pexesa, konstruktivní stavebnice, společenské hry, kognitivní a smyslové hry. Dětem jsou dostupné výtvarné pomůcky (pastelky, voskovky, fixy, tužky, vodové a temperové barvy, kelímky na vodu, štětce, lepidla apod.), dále se tu nachází centrum pokusů a objevů, kde mají děti k dispozici lupy, přírodniny a další pomůcky, je zde umístěn koutek živé přírody, akvárium s rybičkami,

Mateřská škola Svináře, okres Beroun

kteří děti pozorují a krmí. Je zde umístěn stůl pro pitný režim, kde mají děti volně k dispozici čaj v termosu, vodu, které si nalévají do hrnků zavěšených na háčky označené jejich značkou.

V herně u klavíru je centrum hudby, v policích mají děti k dispozici rytmické a melodické hudební nástroje. Centrum domácnosti je vybaveno kuchyňkou, kuchyňským nádobím, stolem, židličkami, kočárky, postýlkami a panenkami. Děti mají k dispozici obchod s ovocem, zeleninou, drogerií, pokladnou, kde poznávají jednotlivé druhy a sortiment zboží, dopravní koutek, kde mají možnost vybrat si z nabídky aut, vlaků, autodráh, dopravními značkami a semaforem a tak se seznamují s dopravní tematikou. Je zde i centrum kostek různých druhů a velikostí, ze kterých děti vytvářejí nejrůznější stavby. Centrum knihy a písmena podporuje předčtenářské dovednosti. V knihovně mají děti dostatek knih rozličných žánrů, volených a obměňovaných podle aktuálního tématu, tvary písmen, písmenové puzzle. Pohybové dovednosti jsou rozvíjeny díky tělovýchovného náradí a náčiní, děti mají k dispozici žíněnku, ribstole a další. Centrum dramatizace je vybaveno divadelními převleky a čepičkami. Řešení problémů podporují didaktické počítačové programy využívané na tabletech.

Všechna topná tělesa ve třídě i herně jsou zakryta dřevěnými kryty, aby nedošlo k úrazu dětí.

Zelená třída je v prvním patře budovy. Třída je vybavena stoly a židlemi ve velikosti odpovídající vzrůstu a počtu dětí. Jsou zde police se zásuvkami i s otevřenými policemi, kde mají děti k dispozici pexesa, puzzle, společenské hry, dřevěné skládky, konstruktivní stavebnice, korálky a mozaiky. Nachází se zde také stoly pro uložení výtvarných pomůcek. Pod okny je umístěn výtvarný ateliér, kde mají děti volně k dispozici výtvarné pomůcky (pastelky, fixy, voskové pastely, vodové barvy, kelímky na vodu, štětce, lepidla, papíry, čtvrtky, omalovánky apod.). Dále je v prostoru třídy umístěn ZOO koutek, ve kterém se nachází terárium se šnekem, o kterého se děti společně s pedagogem starají.

Je zde umístěn stůl pro pitný režim, kde mají děti volně k dispozici čaj v termosu, vodu, které si nalévají do hrnků zavěšených na háčky označené jejich značkou. Vedle stolu s pitným režimem se nachází police, na které jsou umístěny boxy pro ukládání prací dětí. Děti mohou pracovat s tablety.

V herně se nachází centrum domácnosti s kuchyňkou, kde děti využívají plastové nádobí, ovoce a zeleninu a pomůcky pro úklid domácnosti. Centrum knihy a písmena je vybaveno dostatečným množstvím knih rozličných žánrů, které učitelky vhodně obměňují podle aktuálního tématu. Centrum hudby obsahuje klavír a rytmické a melodické nástroje. Dále se zde nachází centrum kostek různých tvarů a velikostí, ze kterých děti vytvářejí rozmanité stavby, dopravní centrum s auty, vlaky, autodráhou, semaforem a dopravními značkami. Také se zde nachází pohybové centrum s tělocvičným náčiním a náradím (lavička, ribstole). Je zde žíněnka, sestava velkých molitanových tvarů (domeček, skluzavka).

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Ve třídě jsou umístěny úložné prostory na lehátka a lůžkoviny pro děti z Modré třídy a mladší děti ze Zelené třídy, které tady odpočívají.

Žlutá třída je v prvním patře budovy školy. Je vybavena stoly a židlemi ve velikosti odpovídající věku a počtu dětí, jsou zde umístěny policové stěny, kde mají děti k dispozici a dosahu rozmanité stolní hry, puzzle, pexesa, jednoduché dřevěné vkládky, provlékací desky, stavebnice a další hry pro rozvoj jemné motoriky. Pod okny je umístěn výtvarný koutek s výtvarným stolem, kde jsou uloženy výtvarné pomůcky (pastelky, ořezávátko, fixy, voskové pastely, vodové barvy, kelímky na vodu, štětce, lepidla, papíry, čtvrtky, omalovánky apod.). Ve třídě se nachází také koutek pokusů a objevů, ve kterém děti využívají globus, lupy, zkumavky, obrazový materiál, knihy a dětské encyklopedie. V prostoru třídy je umístěn i stůl pro pravidelný pitný režim, kde mají děti celodenně k dispozici čaj v termosce, vodu, které si nalévají do plastových hrnků, které si věší na háčky s jejich značkou. Ve třídě je stůl se stavebnicí Lego. Ve třídě je umístěna interaktivní tabule, kterou lze v případě potřeby přesunout do vedlejší třídy.

V herně je centrum domácnosti s kuchýnkou, stolem, židlemi, kde mají děti k dispozici plastové nádobí, panenky a potřeby pro péči o ně a pomůcky na úklid domácnosti. Také se zde nachází koutek knihy a písničky, který obsahuje knihy a leporela pro rozvoj dětské předčtenářské gramotnosti, a také převleky a čepičky, se kterými děti provádějí jednoduché dramatizace. Umístěna je zde i velká magnetická tabule, kterou děti využívají k manipulaci s obrázky. V další části herny se nachází centrum hudby s klavírem a rytmickými i melodickými nástroji, které mají děti volně k dispozici. Jsou zde velké molitanové kostky, centrum kostek různých druhů i velikostí. Také je tady dopravní centrum, kde mají děti k dispozici plastová i dřevěná auta, vlaky, autodráhy.

Pohybové dovednosti a obratnost dětí rozvíjí v prostoru tělocvičny, kde mají k dispozici žebříky, lavičku, žíněnku, míče a dostatečné množství dalšího tělovýchovného náčiní.

Děti odpočívají na molitanových lehátkách.

Materiální podmínky se dle možností průběžně zkvalitňují, doplňují se hračky, didaktické pomůcky, knihy a leporela vhodné pro danou věkovou kategorii. Pravidelně se na konci školního roku nakupuje pro další školní rok výtvarný materiál.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5. 1 Vzdělávací cíle a záměry, filozofie školy

Základní filosofií mateřské školy je vychovávat děti zdravě sebevědomé s potřebou rozvíjet samy sebe, své zájmy a potřeby ve spojitosti s přírodou. Pohlížíme na dítě s ohledem na jeho individuální stupeň vývoje, nezávisle na pohlaví a jeho sociálním původu a jako takové také každé dítě respektujeme. Na tomto základě rozvíjíme vědomé i podvědomé dovednosti a schopnosti každého dítěte.

ŠVP PV pod názvem „Naším dítkám“ vychází z proměn v přírodě v průběhu celého roku. Vzdělávací program školy vychází ze svátků, lidových tradic, podporuje u dětí povědomí o zdravém životním stylu a prevenci k sociálně patologickým jevům.

Zaměření mateřské školy

- účinná podpora přírodovědné gramotnosti a environmentálního vzdělávání – vytváření elementárních základů pro odpovědný postoj k životnímu prostředí, zařazování přírodovědných experimentů, podpora objevování a problémového myšlení, badatelský přístup;
- školní zralost dětí, jejíž nedílnou součástí je rozvoj řečových schopností, předčtenářských dovedností;
- podpora zdravého tělesného a duševního rozvoje dítěte a vedení dětí k dodržování zásad zdravého životního stylu, správného stravování, k úctě k vlastnímu životu a zdraví;
- výchova a vzdělávání dětí zdravých, veselých, všestranně vzdělaných a spokojených;
- připravené vzdělávací prostředí, ve kterém dítě najde materiál, prostor a klid tak, aby se mohlo rozvíjet tempem jemu odpovídajícím;
- dítě má právo na bezprostřednost a svobodný rozvoj, v této svobodě se učí, je maximálně motivované a koncentrované;
- v částečně věkově smíšených třídách podporovat u dětí, aby braly vážně potřeby a znalosti starších a mladších kamarádů, vzájemně se respektovaly a pomáhaly si. Mladší děti se rády učí od starších, starší zase s oblibou vystupují jako pomocníci a ochránci.
- vytvoření ovzduší laskavé a důvěrné komunikace, která vytváří pocit bezpečí a pohody;
- podporu rozvoje poznání dětí, že mohou jednat svobodně, ale za své jednání a rozhodnutí zodpovídat, a že mohou svou životní situaci svým jednáním ovlivňovat;
- poskytování příležitostí k aktivnímu pobytu na školní zahradě a v přírodě se zřetelem na vlastní prožitky, tvořivost a hry v přírodě;

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- individuální přístup s respektováním vzdělávacích a vývojových potřeb dětí, vytvoření maximálních podmínek pro rozvoj dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

5. 2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Vzdělávání respektuje specifické potřeby dětí. V průběhu celého dne jsou dětem nabídnuty různorodé vzdělávací činnosti, které podporují aktivní účast dítěte, jeho individuální volbu, chuť dovídat se nové věci a umožňují prožívat radost z úspěchu.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vzájemně s provázaným poměrem spontánních a řízených aktivit. Vzdělávání má především charakter hry, zábavy, zajímavých činností pro děti. Při didakticky cílených činnostech naplňuje pedagog s dítětem konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení, které zakládáme na aktivní účasti dítěte. Učení je založeno na smyslovém vnímání, prožitkovém a kooperativním učení, hrou a to zpravidla v menší skupině, individuálně či frontálně. Snažíme se omezovat učení předáváním pouze hotových poznatků a slovních poučení. Všechny tyto činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin, a to formou individuálních, skupinových a frontálních činností.

Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků- projektů. Obsah těchto projektů vychází ze života dítěte, z ročních období, tradic; je pro dítě smysluplný, srozumitelný a zajímavý. Pedagogičtí pracovníci se snaží na základě tvořivé improvizace pružně a citlivě reagovat i na nahodilé situace a to i za tu cenu, že se odchýlí od naplánovaného. Mezi oblíbené formy, které taktéž naplňují záměry vzdělávání, jsou i některé doplňkové akce a účast na vzdělávacích projektech, které organizujeme průběžně během celého roku (Recyklohraní, výlety, besedy, kulturní akce apod.).

Formy a metody, které při vzdělávání uplatňujeme, navazují na cíle a záměry školy. Jejich prostřednictvím se snažíme u dětí dosáhnout požadovaných kompetencí.

6 Vzdělávací obsah

6. 1 Integrované bloky

Jednotlivé integrované bloky (dále jen IB), které jsou podstatnou součástí ŠVP PV, jsou zpracovány v souladu s požadavky RVP PV, s platnou legislativou a s ohledem na konkrétní podmínky školy. Vzdělávací obsah v jednotlivých IB – projektech je zpracován průřezově tak že zasahuje všechny oblasti z rámcového programu (dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět). Bloky jdou napříč všemi oblastmi. Předmětem integrovaných bloků- projektů je určitý výběr učiva z RVP PV, který je zpracován globálně pro všechny věkové skupiny dětí.

Se všemi IB se dále pracuje na třídách, kde je učitelky dále rozpracovávají do podtémat na úrovních TVP PV dle aktuálního dění ve společnosti, dle podmínek a situace na jednotlivých třídách.

Jednotlivé bloky zůstávají dostatečně “otevřené”, aby je pedagogové měli možnost dále rozvíjet, nejruznějším způsobem je naplňovat a přizpůsobovat aktuálním okolnostem a dění v MŠ. Nevolíme pravidelně se opakující úseky, ale snažíme se je operativně upravovat a měnit.

Při tvorbě vzdělávacích plánů, a dále v průběhu vzdělávání, pedagogické pracovnice směřují u dětí k vytváření základů všech klíčových kompetencí a funkčních gramotností dětí.

Na konci každého bloku vytváříme hodnotící a evaluační posouzení se zaměřením na klíčové kompetence, funkční gramotnosti, metody a formy práce. Vyvozujeme záměry pro další vzdělávací činnosti a sebereflexi.

6. 2 Přehled jednotlivých integrovaných bloků a dílčích projektů

Název ŠVP PV:

„Naším dítkám“

Integrované bloky:

I. „Podzim si vzal barvičky, přemaloval lístečky.“

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

II. „Zima už je za vraty, ví i čertík rohatý.“

III. „Jaro už je za vrátky, přemaluje zahrádky.“

IV. „Léto nás zas rozpálí, za sluníčkem vyhání.“

Dílčí projekty – témata, doporučená nabídka, která je předmětem TVP PV (tematické bloky)

I. „Podzim si vzal barvičky, přemaloval lístečky.“

1.: „Kluci a holky, těšíme se do školky“

Doporučená podtémata:

- Jdeme do školky – seznámení s novým prostředím
- Kdo jsi kamarád, pojd' si s námi hrát
- Znam své okolí - památky
- Pavoučků se nebojíme, aneb nešlapej si po štěstí
- Babí léto - příroda kolem nás
- Vlaštovičko, let'
- Koulelo se jablíčko

další dle výběru učitelek

(cca září)

2.: „Barevný podzim“

- Co nám vyrostlo na zahrádce, na poli..., ovoce, zelenina (barvy, tvary, početní představy...)
- Čarování s přírodou (strom, les, ptáci, zvířata, lesní plody, Recyklohraní, ekologie, ochrana životního prostředí)
- Tiše, tiše, ježek spí

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- Hříbek, bedla, žampion – houba to je šampion
- Vyletěl si pyšný drak
- Skřítek Podzimníček (práce s přírodninami, experiment...)
- Ve zdravém těle zdravý duch (zdravá strava, zdraví, otužování, lidské tělo, prevence nemoci...)

další dle výběru učitelek

(cca říjen, listopad)

II. „Zima už je za vraty, ví i čertík rohatý.“

3.: „Vánoce, Vánoce přicházejí“

- Mikuláš si vykračuje, čertík za ním poskakuje
- Koledy si zazpíváme a cukroví ochutnáme
- Stromeček si ozdobíme, na dárečky se těšíme

další dle výběru učitelek

(cca listopad, prosinec)

4.: „Zima je tu, děti“

- Už brzy budu školákem – příprava na zápis
- Postavíme sněhuláka, který všechny děti láká
- My se mrazu nebojíme, rukavičky nasadíme
- Když kamarád stůně
- Myslíme na zvířátka - péče o lesní zvířátka, ptáčky v zimě

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

další dle výběru učitelek

(cca leden)

5.: „Držme všichni půst, je tu Masopust“

- Ten dělá to a ten zas tohle
- Na jarmark se připravíme, perníčky si ozdobíme
- Dnes je svátek, velký bál, děti, máme karneval
- Sníh se mění na sněženky

další dle výběru učitelek

(cca únor)

III. „Jaro už je za vrátky, přemaluje zahrádky.“

6.: „Březen, za kamna vlezem“

- Kdepak ty ptáčku hnízdo máš?
- Zahrádka se probouzí
- Na našem dvoře všechno krákoře
- Voda, voděnka (dne 22. 3. Den vody)
- Kniha je náš kamarád

další dle výběru učitelek

(cca březen)

7: „Duben, ještě tam budem“

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- Aprílové počasí
- Hody hody, hodovačka
- Máš svátek, Země má
- Čáry máry pod kočáry
- Věda, technika, vesmír
- Se zvířátky do pohádky

další dle výběru učitelek

(cca duben)

8.: „Až přijde máj ...“

- Maminka má svátek
- Z pohádky do pohádky
- Vida pana klokana, jak ho baví kopaná
- Dopraváček

další dle výběru učitelek

(cca květen)

IV. „Léto nás zas rozpálí, za sluníčkem vyhání.“

9.: „Těšíme se na prázdniny“

- Slavíme svátek dětí (rovnocennost ras, barvy pleti...)
- Co se děje v trávě
- Už k nám jedou prázdniny

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- Autem či lodí, jak se nám to hodí

další dle výběru učitelek

(cca červen)

6.3 Konkrétně rozpracované jednotlivé integrované bloky

I. „Podzim si vzal barvičky, přemaloval lístečky.“

1. „Kluci a holky těšíme se do školky“

Pedagogický záměr: Pomoci dětem překonat první rozpaky z neznámého prostředí, poznat své kamarády, učitelky a ostatní zaměstnance, seznámit se s prostředím mateřské školy, včlenit se přirozeným způsobem do skupiny vrstevníků.

Cílová skupina: děti zpravidla od 3 do 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití integrovaného bloku (dále „IB“): Děti se seznamují s novým prostředím, s vrstevníky, učitelkami i ostatními zaměstnanci školy. Na třídách si vytváříme postupně přiměřeným a přitažlivým způsobem společná pravidla soužití, seznamujeme se s pravidly bezpečného chování. Děti se učí zvládnout první odloučení od rodičů. Děti by si měly osvojit správné prosociální postoje a normy chování. Důležitost budeme klást na dobré vztahy ve třídě dětí. Využíváme metod prožitkového učení, podporujeme vzájemnou toleranci, spolupráci, učíme děti respektovat osobnost kamarádů i učitelky, rozvíjíme vztah k hudbě, pohybu, vnímání všeho kolem nás. Zahrnujeme prvky tvořivosti a ekologické výchovy, seznamujeme děti se změnami v přírodě a životě živočichů. V tomto IB budeme usilovat o navazování dětského přátelství, sjednocení kolektivu. Budeme zařazovat činnosti, které vycházejí z kolektivního vnímání třídy, respektují individuální zvláštnosti dítěte a rozvíjí sebeobslužné činnosti a dovednosti.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1 měsíc – září

Očekávané výstupy:

- získávat jistotu v kolektivu třídy, vytváření vzájemného partnerského vztahu mezi učitelkami a dětmi (SOC, INT)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- adaptovat se na nové prostředí, komunikovat, učit se domluvit, rozlišovat, co je dobré a co špatné pro sebe i pro ostatní – řešit spory (SOC, INT)
- zvládnout sebeobsluhu, umět zacházet s předměty denní potřeby (BIO)
- uvědomovat si své místo v životě, přizpůsobovat se společnému programu, přijímat autoritu, spolupracovat (INT)
- vést rozhovor, domlouvat se slovem i gesty, porozumět slyšenému, formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat (PSY)
- chápat prostorové a časové pojmy /nahore, dole, vedle, pod, nad, dnes, včera, zítra, ráno, večer apod. (PSY)
- rozlišovat některé obrazné symboly/piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci (PSY)
- vyjadřovat a ztvárňovat slovně, výtvarně, dramaticky a pohybově své prožitky a pocity (PSY, SOC)
- sledovat a vyprávět pohádku (PSY)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
 - jak svět přírody, tak svět lidí (ENV)
- uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem „babí léto“, pochopit, proč odlétají ptáci do teplých krajín (ENV)
- orientovat se bezpečně ve známém, případně neznámém prostředí (ENV)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem - modelovací hmota, barvy, nůžky apod.) (BIO)

Klíčové kompetence:

- **Kompetence komunikativní:** dokáže vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- **Kompetence komunikativní:** ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje myšlenky
- **Kompetence k řešení problémů:** zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- **Kompetence k učení:** učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- **Kompetence k učení:** soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- **Kompetence k učení:** získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- **Kompetence k učení:** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- **Kompetence sociální a personální:** ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje

Navrhované okruhy činností:

- výtvarná a pracovní činnost (modelování, grafické přípravné techniky, práce s odpadovým materiálem)
- rozvoj dětské tvořivosti a jemné motoriky, koordinace ruky a oka
- grafomotorická cvičení, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- pohybové aktivity ve třídě i venku (překážková dráha, pohyb v přírodním prostředí - padlé kmeny, kameny apod.), využití zahrady v přírodním stylu a jejích prvků pro rozvoj lokomočních dovedností
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm – tematické vycházky do okolí, výlety
- činnosti vedoucí k osvojování poznatků (prohlížení knih a encyklopedií, práce s pracovními listy, malované čtení, využití PC a dalších médií)
- tematicky zaměřený přednes, zpěv, dramatizace, recitace
- záměrné pozorování předmětů a objektů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- smyslové hry, cvičení a činnosti zaměřené na rozvoj postřehu, zrakové a sluchové paměti, vnímání a pozornosti apod.
- práce a manipulace dětí s fotoaparátem
- pokusy a experimenty, práce s netradičními materiály kooperativní činnosti ve dvojici, skupině
- námětové hry a spontánní činnosti dětí
- činnosti a aktivity podporující rozvoj kamarádství a sbližování dětí
- asociační kruh - vyprávění, poslech, kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, objevování.

Rizika:

- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založených na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopností s nimi samostatně pracovat
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku,

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
odpočinku, osobního tempa, k potřebě soukromí aj.)

- komunikačně chudé prostředí, špatný jazykový vzor, málo příležitostí k samostatným řečovým projevům, slabá motivace
- nedodržování bezpečnosti (chůze po schodech, vycházky, přecházení vozovky, prostor při cvičení, pohybové aktivity na školní zahradě, aj.)
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatek empatie (vcítění se do pocitů druhého), neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- ironizování a znevažování dítěte
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

Doporučená nabídka témat zpracována v TVP PV:

- Jdeme do školky – seznámení s novým prostředím
- Kdo jsi kamarád, tak pojď si s námi hrát
- Znam své okolí - památky
- Pavoučků se nebojíme, aneb nešlapej si po štěstí
- Babí léto - příroda kolem nás
- Vlastovičko, leť
- Koulelo se jablíčko

(cca září)

2.: „Barevný podzim“

Pedagogický záměr: Rozvíjet u dětí fantazii, vnímat rozmanitost barev a tvarů v přírodě, vést je k pochopení sounáležitosti s přírodou a vytvářet základy zdravého životního stylu, kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody, podpora tvořivosti a manipulačních dovedností při práci s přírodním materiálem, prevence sociálně-patologických jevů.

Cílová skupina: děti zpravidla od 3 do 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití IB: Projekt rozvíjí pozorovací a poznávací schopnosti dětí, dětskou fantazii, jemnou motoriku a pracovní dovednosti dětí, elementární poznatky o přírodninách a jejich zvláštěnostech, estetické vnímání, postřeh a reakci na podnět, sportovní aktivitu dětí, smysl pro sounáležitost s kolektivem, stimuluje dětskou psychomotoriku. Učí děti uvědomovat si svá práva, chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, vědět, co je zdravé a v souladu s morálními hodnotami společnosti.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1,5 měsíce – říjen, listopad

Očekávané výstupy:

- rozvíjet estetické vnímání podzimní krajiny, všimnout si změn v přírodě (ENV, PSY)
- vědomě využívat všech smyslů a dále je rozvíjet (BIO)
- koordinovat pohyby ruky a oka, zacházet s přírodninami (BIO, ENV)
- připomenutí si co je zdravé, co nám škodí a postupně si osvojovat základy zdravého životního stylu (BIO, PSY)
- procvičovat poznávání známého ovoce a zeleniny, rozvíjet dětskou tvořivost na základě pozorování a poznávání praktickou činností (práce s přírodninami) (BIO, PSY, ENV)
- zaměřit se na řečovou kázeň, respektovat mluvčího, hlásit se o slovo, neskákat si do řeči (SOC, INT)
- porozumět slyšené pohádce, zachytit její hlavní myšlenku, sledovat děj pohádky a zopakovat její vlastní dramatizaci (PSY, SOC)
- procvičovat početní představy, vytvářet u dětí základy matematického myšlení, rozlišovat základní a některé doplňkové barvy (PSY)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, případně požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) (INT, SOC)

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- **Kompetence k učení:** má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, který je obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- **Kompetence komunikativní:** ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- **kompetence komunikativní:** dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač)
- **Kompetence k učení:** získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- **Kompetence k řešení problémů:** nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- **Kompetence k řešení problémů:** rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- **Kompetence sociální a personální:** spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- **Kompetence činnostní a občanské:** má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení

Navrhované okruhy činností:

- sklizeň a ochutnávka vypěstovaných plodin, bylinek ze zahrady
- péče o zahradu, shrabování listí, manipulace se zahradním nářadím (hrábě, kolečko) pokusy a experimenty s přírodninami - „co vidíme pod lupou“
- ekologické aktivity - projekt „Čarování s Podzimníčkem“ - poznávání lesních zvířat a péče o životní prostředí
- pohybové hry, aktivity podporující rozvoj hrubé motoriky, dechová a relaxační cvičení
- hry a činnosti k podpoře předčtenářské gramotnosti - manipulace s knihami, leporely,
- malované čtení, hry s loutkami a maňásky
- grafomotorická cvičení, hry pro rozvoj koordinace jemné motoriky, koordinace ruky a oka (navlékání, manipulace s mozaikami, kamínky, přírodním materiálem)
- manipulační činnosti s netradičními materiály, sběr přírodnin, hry a práce s přírodninami, tvoření z přírodnin a přírodních materiálů
- přednes, dramatizace, recitace, zpěv, hra na tělo, poslech čtených pohádek a příběhů, vyprávění, výtvarné ztvárnění
- smyslové hry, hry na koncentraci pozornosti, zrakového vnímání a sluchovou paměť, podpora rytmického cítění
- výlety, vycházky do okolí, činnosti vedoucí dítě ke vztahu k přírodě, spontánní hry, příležitosti pro rozvoj vytrvalosti, vůle
- hry a praktické činnosti v přírodě, výtvarné, hudební, hudebně pohybové činnosti podněcující tvořivost, experimenty

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- hry k podpoře matematického a logického myšlení (třídění, řazení, porovnávání, procvičování číselné řady, méně, více, stejně, procvičování a experimentování s barvami).

Rizika:

- omezování spontánních aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností, absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- omezený přístup ke knížkám, nedostatečná pozornost k podpoře předčtenářské gramotnosti
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem, nedůstojné jednání, zesměšňování
- nevhodný mravní vzor okolí, nefunkční pravidla ve třídě
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním, zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopností s nimi samostatně pracovat,
- nedostatečné psychosociálně bezpečné prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance.

Doporučená nabídka témat zpracovaná v TVP PV:

- Co nám vyrostlo na zahrádce, na poli..., ovoce, zelenina (barvy, tvary, početní představy...)
- Čarování s přírodou (strom, les, ptáci, zvířata, lesní plody, Recyklohraní, ekologie, ochrana životního prostředí)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- Tiše, tiše, ježek spí (lesní zvěř)
- Hříbek, bedla, žampion – houba to je šampion
- Vyletěl si pyšný drak
- Skřítek Podzimníček (práce s přírodninami, experiment...)
- Ve zdravém těle zdravý duch – (zdravá strava, zdraví, otužování, lidské tělo, prevence nemoci...)

(cca říjen, listopad)

II., Zima už je za vraty, ví i čertík rohatý.“

3. „Vánoce, Vánoce přicházejí“

Pedagogický záměr: Seznamování dětí s lidovou slovesností, obyčeji a zvyky. Respektování pravidel při hře, procvičování jemné motoriky a manuálních zručností.

Osvojování si dovedností potřebných k vykonávání jednotlivých činností, podněcování k tvořivému myšlení. Seznamování se vánočními tradicemi, významem rodiny. Rozvíjet kulturně estetické dovednosti - výtvarné, hudební, dramatické, produktivní i receptivní.

Cílová skupina: děti zpravidla od 3 do 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití IB: Děti se seznamují s tím, že každý národ má své tradice a svou kulturu, které se přenáší z generace na generaci, s tím, že naše tradice jsou bohaté a krásné. 5. prosince je navštíví čert s Mikulášem. Seznámí se se změnami počasí. Dnem zimního slunovratu je 21. prosinec a hned krok za slunovratem jsou Vánoce. Příprava na ně trvá 4 týdny a tomu se říká období Adventu, které končí Štědrým dnem. Slovo advent znamená příchod. Byla to doba, kdy se čekalo na příchod Mesiáše (Ježíše) na svět. Děti se dozví a vyzkouší si vánoční přípravy – velký úklid, zdobení vánočního stromčku, společné pečení cukroví, výrobu přáníčka, adventního věnce aj.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1,5 měsíce – listopad, prosinec

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další pohyby s hudbou, zpěvem (BIO)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- správně vyslovovat, ovládat dech a intonaci řeči, naučit se krátkou říkanku, písničku, zvládnout jednu krátkou dramatizaci pohádky (PSY)
- přemýšlet a vést krátké úvahy, vyjadřovat své myšlenky a pocity (PSY)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním (PSY)
- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují (PSY)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru a z různých jiných materiálů a přírodnin) (INT)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí (SOC)

Klíčové kompetence:

- **Komunikativní kompetence:** dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a různé nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- **Komunikativní kompetence:** průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- **Kompetence k učení:** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- **Činnostní a občanské kompetence:** zajímá se o druhé i o to, co se kolem něho děje
- **Činnostní a občanské kompetence:** uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- **Kompetence k učení:** učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- **Kompetence k učení:** má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

Navrhované okruhy činností:

- hudebně pohybové hry, zpěv doprovázený pohybem, tanec
- melodizace a rytimizace říkadel, sluchové a rytmické hry
- dramatizace pohádky či předčteného textu

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- komunikativní kruh- vyprávění příběhu nebo vlastního zážitku, společné rozhovory o Vánocích, rozbor lidových zvyků a tradic, tradiční vánoční písně (koledy)
- rozhovory při prohlížení knih a encyklopedií
- návštěva divadelního představení či adventního koncertu
- sestavování Betlému z figurek
- výroba vánočních ozdob a adventních svícňů z přírodnin
- fotografování navštívených akcí - manipulace s fotoaparátem, práce s PC
- sociální hry a činnosti podporující vzájemné vztahy mezi dětmi ve skupině
- kooperativní činnosti (společné pečení cukroví, zdobení vánočního stromčku, společná ochutnávka, rozbalování dárečků)
- výroba vánočních ozdob (sušené ovoce, řetěz z oříšků)
- vánoční výzdoba třídy a šaten
- tvořivé dílny s rodiči, výroba vánočních přání a dárečků
- volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- pozorování a poznávání změn v přírodě
- práce s tématickými obrázky, poslech básní, příběhů, koled.

Rizika:

- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim (BIO)
- omezený přístup ke knížkám a encyklopediím (BIO)
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založených na vlastní zkušenosti (PSY)
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte (PSY) -
- nedostatečně vybavené prostředí (BIO)
- špatný jazykový vzor (PSY)
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické cítění, vnímání, prožívání a vyjadřování (PSY)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování (INT)
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu (SOC)
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, s nadbytkem hraček a věcí (ENV).

Doporučená nabídka témat zpracovaná v TVP PV:

- Mikuláš si vykračuje, čertík za ním poskakuje
- Koledy si zazpíváme a cukroví ochutnáme
- Stromeček si ozdobíme, na dárečky se těšíme

(cca prosinec)

4. „Zima je tu, děti“

Pedagogický záměr: Seznámit děti se základními znaky ročního období zima, s rozmanitostí zimního počasí, vysvětlit, jak se v tomto ročním období oblékáme a proč, vytvářet povědomí o soužití člověka s přírodou a všimnout si dějů a změn v zimním čase. Respektovat pravidla, dbát o své zdraví a bezpečnost. Seznámit děti s tradičními i netradičními zimními sporty, vysvětlit dětem, proč je důležité se sportu a pohybu aktivně věnovat. Naučit je poznat a pojmenovat části lidského těla, vědět co nám prospívá a škodí. Seznámit děti s důležitostí péče o vlastní zdraví a bezpečnost, naučit je věnovat se pohybu, být aktivní a činorodý. Seznámit děti s důležitostí zdravého stravování a dodržování pitného režimu. Zajistit zejména u předškolních dětí maximální a harmonický rozvoj schopností, které umožní, aby dítě bylo - až přijde čas - při výuce čtení, psaní a počítání bez větší námahy úspěšné - zápis do ZŠ, pochopit časové vztahy.

Cílová skupina: děti zpravidla od 3 do 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití integrovaného bloku: projekt vede děti především formou prožitkového učení k seznamování s ročním obdobím zima, dětem jsou nabízeny sportovní a pohybové aktivity, věnují se pokusům se sněhem, experimentují. Vhodným způsobem se budou seznamovat s pravidly společných aktivit, kooperovat ve dvojici i ve skupině. Rozvíjet svou fantazii a tvořivost, estetické cítění a kreativitu. Děti se budou věnovat rozmanitým pohybovým aktivitám na sněhu a učit se dbát o svou bezpečnost, respektovat stanovená pravidla. Budou se seznamovat

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

s lidským tělem, aktivně využívat piktogramy, encyklopedie a internet. Učit se, co je pro jejich tělo důležité, jak si jej chránit, starat se o něj a udržívat jej. Seznamovat se s důležitostmi zdravého stravování, třídit potraviny na zdravé a nezdravé, učit se poznávat sociálně patologické jevy (alkohol, drogy, kouření apod.), vědět, co tělu škodí a co naopak prospívá.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1 měsíc – leden

Očekávané výstupy:

- zvládnout prostorovou orientaci a běžné způsoby pohybu v různém prostředí (BIO, ENV)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji), (BIO, PSY, SOC)
- pojmenovat části těla, znát jejich funkce, rozlišovat, co prospívá zdraví, s pohybem a sportem (BIO, PSY, SOC)
- popsat situaci, skutečnost podle obrázku, správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech (PSY)
- chápat prostorové, elementární časové, základní číselné a matematické pojmy (PSY)
- poznávat vlastnosti zimního počasí, vysvětlit dětem koloběh vody v přírodě, střídání
- ročních období (PSY, ENV)
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení (PSY)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (něco jiného umí či neumí apod.) (SOC)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem (PSY).

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- **Komunikativní kompetence:** dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- **Činnostní a občanské kompetence:** dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- **Komunikativní kompetence:** ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- **Kompetence k řešení problémů:** při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích, zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- **Kompetence k učení:** soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- **Kompetence k učení:** učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- **Sociální a personální kompetence:** je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- **Kompetence k učení:** má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Navrhované okruhy činností:

- experimentování, hry a pokusy se sněhem, chůze ve sněhu, stavění sněhuláka, koulovaná
- fotodokumentace - práce dětí s fotoaparátem a PC, zachycení zážitků, zajímavých okamžiků
- výlety do přírody za sněhem, poznávání blízkého okolí
- různé výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na zimní krajinu, sněhuláky a zimní sporty
- práce s encyklopediemi, manipulace s obrázky částí těla, popis a pojmenování, rozhovory v komunitním kruhu na téma lidské tělo a zdraví

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- prevence rizik- předcházení úrazům a nezdravým návykům, komunikativní kruh a sociální hry
- logopedická cvičení- motorika mluvidel, činnosti na hospodaření s dechem, ovládání výdechového proudu
- hry s písmenky- poznávání písmenek, určování hlásky na začátku a konci slova
- seznamování s básněmi, dramatizace, samostatné vyprávění příběhu, vyprávění podle posloupnosti děje (práce s obrázky)
- práce s číselnou řadou, řešení labyrintů, poznávání geometrických tvarů, orientace v prostoru a v ploše (před, nad, za, pod atd.)
- příprava na zdárné zvládnutí zápisů- pracovní listy, grafomotorická cvičení, správné držení psacího náčiní
- práce s knihou, využití encyklopedií, časopisů, práce s PC a Internetem
- návštěva 1. třídy ZŠ v Litni
- přímé pozorování změn v přírodě (rozmanitosti počasí - společná tvorba kalendáře počasí, chování zvířat v zimě - pozorování ptáků na krmítku, výroba závěsných krmítek ze semínek, poslech zpěvu ptáčků apod.).

Rizika:

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- špatný jazykový vzor
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci
- spěch a nervozita, omezování dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- předávání hotových poznatků

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- nedostatek pozornosti prevenci vlivů, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- časté organizování soutěživých činností
- nerespektování tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.

Doporučená nabídka témat zpracována v TVP PV:

- Už brzy budu školákem – příprava na zápis
- Postavíme sněhuláka, který všechny děti láká
- My se mrazu nebojíme, rukavičky nasadíme
- Když kamarád stůně
- Myslíme na zvířátka - péče o lesní zvířátka, ptáčky v zimě
(cca leden)

5. „Držme všichni půst, je tu Masopust“

Pedagogický záměr: Seznámit se s kulturním dědictvím, lidovými tradicemi a zvyky, lidovými slavnostmi. Rozvíjet kultivovaný projev a hudebně-pohybové dovednosti. Probouzet v dětech tvořivost a představivost, experimentovat s různými výtvarnými materiály.

Cílová skupina: děti zpravidla od 3 do 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití integrovaného bloku: Děti se seznámí s tradicí Masopustu. Na společném karnevalu formou tance, soutěží a radostného veselí předvedou svou masku, kterou si připravily doma s rodiči nebo v mateřské škole s paní učitelkou. Poznají různé druhy řemesel formou smyslových a pohybových her. Seznámí se s hudebními nástroji, pokusí se vyjádřit hrou na jednoduché hudební či rytmické nástroje. Poznají lidové slavnosti, co je jarmark, kde se s ním můžeme setkat, co se na jarmarku prodává. Poslechnou si lidové nářečí v pohádkách, říkadlech

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

a pranostikách. Fantazie a tvořivost bude rozvinuta tvořivou prací, přípravou výrobků na jarmark a Masopust.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1 měsíc – únor

Očekávané výstupy:

- při cvičení ovládat dechové svalstvo, zvládat překážky při tv. cvičení (BIO)
- mít povědomí o širším společenském, kulturním prostředí i jeho dění v okolí dítěte – Masopust (ENV)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení, hodnotit svoje zážitky (PSY)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální i instrumentální (PSY)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení (PSY)
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (sluchově rozlišuje zvuky a tóny, zrakově rozlišuje tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišuje vůně, chutě, vnímá hmatem (BIO)
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno (PSY)

Klíčové kompetence:

- **Činnostní a občanské kompetence:** dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- **Kompetence k učení:** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- **Komunikativní kompetence:** dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
apod.)

- **Kompetence k učení:** získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- **Kompetence k učení:** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- **Kompetence k učení:** soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- **Komunikativní kompetence:** dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Navrhované okruhy činností:

- činnosti zaměřené na rozvoj lokomočních dovedností (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), pohybové hry, hry s míči, překážkové dráhy, dechová cvičení a relaxace
- výroba masek, karnevalová výzdoba, masopustní rej- soutěže, tanec, masopustní hry
- kooperativní činnosti - společné pečení masopustních koláčů
- komunitní kruh: seznámení s tradicemi, rozhovor s dětmi, sdělování vlastních zážitků a zkušeností, rozhovory o zaměstnání rodičů (rozvoj slovní zásoby, osvojení nových slov)
- tematické hry a písně, pantomimické hry, hádanky, poslech písní na CD a PC
- hry na tělo a manipulace s Orffovými nástroji, pantomimické vyjádření: řemesla, hudebně dramatické činnosti a hry
- práce s obrazovým materiálem, orientace v ploše, popis, pojmenování
- zdokonalování sebeobslužných dovedností, činnosti s dětským pracovním nářadím
- návštěva vybraných pracovišť (pošta, obchod apod.)
- hry na zaměstnání s využitím tematických koutků

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- pozorování probouzející se přírody a prvních jarních květů, využití zahrady v přírodním stylu k experimentům a pozorování, vycházky do okolí mateřské školy
- sportování na zahradě, stavění sněhuláka, koulovaná, experimenty se sněhem (malování na sníh, pokusy se sněhem a vodou)
- fotodokumentace, samostatná manipulace dětí s fotoaparátem
- práce s netradičními materiály, rozmanité výtvarné a pracovní činnosti
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určení a pojmenování jejich vlastností a charakteristických znaků, smyslové hry, uspořádání předmětů podle vlastností
- využití didaktických programů pro děti na PC, práce s encyklopediemi a obrázky
- spontánní hry, manipulace s hračkami a předměty, které dítě běžně obklopují.

Rizika:

- vytváření komunikativních zábran, necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucího k úzkosti a strachu dítěte
- nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založených na vlastní zkušenosti
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů (karnevalová maska)
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu

Doporučená nabídka témat zpracovaná v TVP PV:

- Ten dělá to a ten zas tohle

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- Na jarmark se připravíme, perníčky si ozdobíme
- Dnes je svátek, velký bál, děti, máme karneval
- Sníh se mění na sněženky.

(cca únor)

III. „Jaro už je za vrátky, přemaluje zahrádky“

6. „Březen, za kamna vlezem“

Pedagogický záměr: Vést děti k poznávání, přemýšlení, chápání a porozumění sobě i všemu kolem sebe, nabízet dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích, vycházejících ze života dítěte, které pro ně jsou smysluplné, zajímavé a užitečné. Seznamovat se s tradicemi jara, rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, lidmi, společností a pochopit, že příroda se postupně vyvíjí, proměňuje.

Cílová skupina: děti 3 – 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití integrovaného bloku: Děti si všímají změn počasí v přímé souvislosti s roční dobou. Připomínají si některé tradice související s příchodem jara a vyháněním zimy. Proč vítáme jaro a na co se těšíme. Učí se pojmenovat první jarní květiny, které pozorují při pobytech venku. Využití této tematiky ve společných hrách, přímé činnosti s obrázky jarních květin, hry se slovy, obkreslování obrázků, pohybových hrách, hudební, výtvarné a pracovní činnosti. Poznávají a učí se pojmenovat domácí zvířata, znát jejich užitek, vědět, jak se jmenují mláďata, jaké vydávají zvuky, jak se dorozumívají, které zvíře kam patří.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1 měsíc

Očekávané výstupy:

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus, doprovázet pohyb zpěvem (BIO)
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky (PSY)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu (SOC)
- tvořivě využít přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto), sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech, rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (PSY)
- napodobit některá písmena, číslice
- rozlišit roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky, chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejružnějšího zaměření, být ostatním partnerem (PSY, SOC)
- cítit sounáležitost s ostatními, nabídnout pomoc (SOC)
- mít poznatky z nejružnějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, lidech jejich životě, o kultuře či technice), (ENV)

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- **Kompetence komunikativní:** průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

- **Kompetence činnostní a občanské:** má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- **Kompetence k řešení problémů:** nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu; rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- **Kompetence komunikativní:** ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- **Kompetence k učení:** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- **Kompetence činnostní a občanské:** má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- **Kompetence k učení:** má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v přírodě, ve kterém žije

Navrhované okruhy činností:

- hudebně pohybové hry, zpěv doprovázený pohybem, tanečky
- melodizace a rytimizace říkadel, dramatizace pohádky nebo přečteného textu
- práce a manipulace s knihou, vytváření pozitivního vztahu ke knize, seznámení s jednoduchými příběhy, soustředěný poslech, dokončování děje, samostatné vyprávění, recitace, čtení na pokračování, práce s pohádkovými motivy - skládání do celku, malované čtení, poznávání pohádek podle obrázků apod.
- komunitní kruhy a skupiny, hodnocení a sebehodnocení, rozhovory a diskuze
- vycházky do blízkého okolí MŠ, pozorování změn v zahrádkách
- labyrinty a bludiště, skládání obrázků, puzzle, pexesa a společenské hry, smyslové

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

hry, myšlenkové mapy, hry s hláskami, písmeny a číslicemi, hry se slovy, číselná řada, četba a verše s jarní tematikou, malované čtení, práce s obrazovým materiálem a magnetickou tabulí

- prožitkové učení - poznávání a pozorování květin, stromů, života hmyzu a probouzející se jarní přírody, spontánní hry a experimenty s přírodou, kalendář počasí, pozorování proměn přírody - využití zahrady v přírodním stylu (pozorování pod lupou, mikroskopem, práce a experimenty s vodou)
- spontánní hry ve dvojicích, ve skupinách skupinách - kooperativní dovednosti

Rizika:

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i dospělými
- omezený prostor pro vyjádření představivosti
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházející čtení a psaní
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují

Doporučená nabídka témat zpracována v TVP PV:

- Kdepak ty, ptáčku, hnízdo máš?
- Zahrádka se probouzí
- Na našem dvoře všechno krákoře
- Voda, voděnka (22. 3. Den vody)
- Kniha je náš kamarád

*Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
(cca březen)*

7. „Duben, ještě tam budem“

Pedagogický záměr: Vést děti k poznávání, přemýšlení, chápání a porozumění sobě i všemu kolem sebe, nabízet dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích, vycházejících ze života dítěte, které pro ně jsou smysluplné, zajímavé a užitečné.

Cílová skupina: děti zpravidla od 3 – 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití integrovaného bloku: Učíme se chápat podstatu Velikonoc, svátků jara. Seznamujeme se s lidovými zvyky a tradicemi v hrách, písních, verších, výtvarných i ostatních činnostech. Děti se učí vnímat krásu lidové slovesnosti, lidové tvořivosti. Podněcujeme tvořivost a nápaditost dětí, jejich estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu. Vytváříme a upevňujeme v dětech povědomí o ekologii, pěstujeme v nich kladný vztah k přírodě a ke svému okolí. Děti se učí znát a pojmenovat volně žijící zvířata, seznamují se s jejich životem. Učí se mít elementární poznatky o naší planetě /oceány, pouště, hory.../, ochrana životního prostředí. Kde žijí na planetě Zemi - naše obec, náš stát, naše vlajka, hlavní město... Kdo s námi žije na planetě Zemi - rostliny, zvířata, lidé jiné rasy, pleti, vyznání - multikulturní výchova. Probouzení zvědavosti a touhy po vědění za pomoci dětských encyklopedií /vesmír/. Budeme pracovat s globusem. Budeme se učit znát některé dopravní prostředky, jejich význam pro člověka, účel a místo pohybu. Vědět o existenci dopravních značek, o úloze semaforu, uvědomovat si základní pravidla bezpečnosti účastníka v silničním provozu /sedačka a zádržné pásy při cestě v autě/. Navštívíme dopravní hřiště. Pomocí knih a příběhů si přiblížíme svátek čarodějnic, mravní hodnoty, budeme se učit rozeznávat dobro a zlo, pravdu a lež, upřímnost a otevřenost v jednání lidí. Etický obsah a poučení v příbězích pak využijeme v hrách, výtvarných, pracovních, hudebních i dramatických činnostech. Děti se budou podílet na přípravě a realizaci společných zábav, jako je např. „Čarodějnické dopoledne“ plné her, plnění úkolů.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1 měsíc

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Očekávané výstupy:

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, lidech a jejich životě, o kultuře či technice), (ENV)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod. (SOC-KUL)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků
- pamatovat si postup řešení, krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je (PSY)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.) (PSY)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (SOC)
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky (PSY)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi (ENV)

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- **Kompetence k učení:** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

- **Kompetence komunikativní:** dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- **Kompetence sociální a personální:** samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej
- **Kompetence k učení:** soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- **Kompetence k učení:** získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- **Kompetence k řešení problémů:** nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- **Kompetence komunikativní:** průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- **Kompetence činnostní a občanské:** má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- **Kompetence činnostní a občanské:** zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje

Navrhované okruhy činností:

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů
- čtení a vyprávění tematických veršů a pohádek, dramatizace dětských příběhů, prohlížení obrázkových knížek a encyklopedií, vyhledávání zajímavostí na Internetu
- kooperativní činnosti na zahradě v přírodním stylu k oslavě Dne Země - společná

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

péče o pěstební boxy, společné setí, sázení rostlin do truhlíků třídy, úprava bylinkových záhonů, pozorování změn v přírodě, pozorování aktivity hmyzu - hmyzí domky

- společná setkání rodičů, dětí a pedagogů na zahradě MŠ - péče o zahradu, rostliny a zahradní prvky, revitalizace zahrady po zimě
- společné aktivity nejrozumnějšího zaměření, společenské hry, kooperativní činnosti ve dvojicích či skupinách
- zobecňování - např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva, vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd., řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- smyslové hry, sociální hry, hry v rolích
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace, prohlížení knih, malované čtení, přednes, recitace, dramatizace, zpěv, činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- třídění odpadu, poznávání světa a ekosystémů, ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry, Recyklohraní)
- poznávání a pojmenování zvířat, seznamování se se způsobem jejich života, vycházky do okolí, pozorování, sdělování vlastních zážitků a názorů
- seznamování se s lidovými tradicemi a zvyky (oslava Velikonoc, Filipojakubská noc), výroba a zdobení vajec, tvoření z netradičních materiálů, Velikonoční nadílka v MŠ, čarodějnický rej
- poznávání dopravních značek a prostředků, orientace v dopravních situacích, rozhovory v komunitním kruhu na téma bezpečnost, práce s obrázky, knihami, encyklopediemi, námětové hry na téma doprava, hry v kostýmech s rekvizitami (semafore, terčíky, reflexní vesty apod.)

Rizika:

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti, změně, v jeho dění a

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
řádu

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založených na vlastní zkušenosti
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- prostředí komunikačně chudé, špatný jazykový vzor
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, která se v MŠ realizují
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků, výběr a nabídka témat, která jsou pro dítě příliš vzdálená
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a o a hovořit nich
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor

Doporučená nabídka témat zpracovaná v TVP PV:

- Aprílové počasí
- Hody hody, hodovačka
- Máš svátek, Země má
- Čáry máry pod kočáry
- Věda, technika, vesmír
- Se zvířátky do pohádky do pohádky

*Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
(cca duben)*

8. „Až přijde máj ...“

Pedagogický záměr: Vést děti k poznávání, přemýšlení, chápání a porozumění sobě i všemu kolem sebe, nabízet dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích vycházejících ze života dítěte, které pro ně jsou smysluplné, zajímavé a užitečné.

Cílová skupina: děti 3 – 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití integrovaného bloku: Seznamujeme děti s pojmem rodina a se vším, co zahrnuje – funkce rodiny, postavení a vztahy mezi jejími členy. Posilujeme vztah k druhému (povídání o mamince) a rozvíjíme řečové schopnosti (jazykovými, recitačními a hudebními aktivitami), výtvarné a pracovní schopnosti (při výrobě dárku pro maminku a výzdobě třídy). Pomocí pohádkových postav budeme u dětí rozvíjet řečové a komunikativní schopnosti (volné rozvíjení monologu i dialogu na dané téma), učit je naslouchání ostatním, probouzet představivost a fantazii a rozeznávat rozdíl mezi pohádkou a skutečností. Děti budou poznávat některé druhy exotických zvířat (prostředí jejich výskytu a způsob života), rozlišovat domácí, volně žijící zvířata a zvířata v zoologické zahradě a způsoby, jakými o ně pečujeme. U dětí budeme podporovat fyzickou zdatnost a radost z pohybu ve sportovních činnostech.

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1 měsíc

Očekávané výstupy:

- Dítě má základní poznatky o sobě, o rodině, životě a činnostech člověka, o přírodě a přírodních jevech, o zázraku zrození nového života, má pozitivní vztah ke své rodině, váží si života ve všech jeho formách (ENV, SOC)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- Respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky), uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) (INT)
- Správně vyslovuje, správně dýchá, intonuje, vyjadřuje samostatně své myšlenky, nápady, pocity, rozumí slyšenému, formuluje otázky, odpovídá, umí sledovat a vyprávět příběh, pohádku (PSY)
- Zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými i pracovními pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou) (BIO)
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci – zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní ve sportovních aktivitách, pohybovat se bezpečně ve skupině dětí (BIO)
- Pochopit význam piktogramu (např. chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (PSY)
- Znat základní barvy, umět určit a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), určovat a znát základní pojmy prostorové orientace typu vpravo, nahoře, vlevo, dole atd. (PSY)

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- **Kompetence sociální a personální:** napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- **Kompetence činnostní a občanské:** má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu,

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
a snaží se podle toho chovat

- **Kompetence komunikativní:** ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- **Kompetence k učení:** učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- **Kompetence sociální a personální:** ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- **Kompetence k učení:** získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- **Kompetence činnostní a občanské:** má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům i povinnostem přistupuje odpovědně; svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Navrhované okruhy činností:

- asociační kruh, rozhovory o rodině, vyprávění zážitků s rodinou, dramatizace, hry v rolích, modelové situace
- umět pozdravit, slušně požádat, poděkovat, vyřídit vzkaz
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením, četba pohádkové knihy na pokračování, soustředěný poslech, rozhovor nad příběhem, kultivovaný vyjadřovací projev se správnou výslovností, vyprávění děje podle obrázků, malované čtení, návštěva knihovny
- společenské hry a aktivity, jednoduché dramatizace (divadlo), loutkové divadlo, hádanky a vtipy
- hry se slovy (rozkládat slova na slabiky, vyčlenit hlásku na začátku a na konci slova, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky, najít správný rým a doplnit

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
chybějící slovo rýmu)

- poznat a vyhledat antonyma (slova protikladného významu), synonyma podobného významu), homonyma (stejně znějící a slova různého významu)
- artikulační a dechová cvičení, relaxace
- práce a hry na zahradě v přírodním stylu, péče o pěstební boxy a bylinkové záhony, práce se zahradním nářadím, zalévání, hry s přírodními materiály - tvoření z kamínků, větviček, pozorování proměn přírody, pozorování hmyzu pod lupou, vyhledávání v encyklopediích, herbářích, na internetu
- výtvarné činnosti (kreslení, malování, modelování, vytrhávání, stříhání, lepení apod.), práce s netradičními materiály, práce s omalovánkou, pracovním listem
- rozvoj polytechnických dovedností, koordinace ruky a oka - práce se stavebnicemi a skládkami (stavění z kostek, navlékání korálků, skládání mozaiky)
- pohybové hry a sportovní aktivity na školní zahradě
- vycházky do blízkého okolí MŠ, výlety
- kreslení piktogramů na téma – děti v dopravě, dopravní prostředky
- vytváření různých dopravních situací a jejich řešení
- smyslové hry, námětové hry a činnosti, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru

Rizika:

- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná pozornost k tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělým
- špatný jazykový vzor
- omezený přístup ke knihám
- málo podnětů a aktivit podporující estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedostatečná pozornost k tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)

Doporučená nabídka témat zpracována v TVP PV:

- Maminka má svátek
 - Z pohádky do pohádky
 - Vida pana klokana, jak ho baví kopaná
 - Dopraváček
- (cca květen)

IV. „Léto nás zas rozpálí, za sluníčkem vyhání.“

9. „Těšíme se na prázdniny“

Pedagogický záměr: S využitím Dne dětí oslavit tento svátek, rozloučit se s předškoláky a společně se těšit na blížící se konec školního roku. Poznávat jevy, věci a odlišnosti na celé naší planetě. Mít povědomí o planetě, na které žijeme nejen my, ale i jiné rasy, získat určité povědomí o jiných zemích naší planety a zjistit, že v každé zemi jsou jiné tradice a zvyklosti. Poznávat pravidla bezpečného chování při letních sportech, v dopravních situacích a ostatních činnostech. Pozorovat řeky a ostatní toky kolem nás, využívat encyklopedie, atlasy, mapy. Pečovat o zahradu, třídní pěstební box, pomáhat si a spolupracovat na společném zájmu.

Cílová skupina: děti zpravidla od 3 – do 7 let, nejdříve od dvou let věku

Využití integrovaného bloku: IB vede děti k porozumění, že změny jsou přirozené a samozřejmé. Rozvíjí povědomí dětí o životě zvířat a lidí na planetě Zemi, učí objevovat svět mimo naši planetu. Umožňuje pochopit rovnost všech lidí i dětí bez rozdílu barvy pleti a kultury. Vede děti k solidaritě, přátelství a spolupráci. Rozvíjí představivost, fantazii, zvědavost, zájem a radost z objevování, upozorňuje děti na bezpečné chování při letních sportech a v dopravním provozu.

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Časová organizace: dle volby pedagoga, zpravidla 1 měsíc

Očekávané výstupy:

- chránit své zdraví, rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých (BIO)
- vnímat řád světa, mít poznatky o jiných národech, kulturách, vést děti k uvědomění si, že i ony jsou součástí světa, přírody, společnosti a planety Země (PSY, INT, SOC, ENV)
- využívat pohybovou dovednost v různém prostředí, hrubou i jemnou motoriku, posilovat radost z pohybu (BIO)
- společně oslavit Den dětí radostí, zábavou, sportem (SOC, INT)
- rozloučit se s dětmi, které v září odcházejí do školy (pasování školáků), (SOC, INT)
- bezpečně reagovat na dopravní situace, dodržovat pravidla, prakticky nacvičovat bezpečné chování a jednání v některých dalších situacích (dovolená, prázdniny, slunce, hry, cestování....) (BIO, SOC, PSY, INT)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, všimnout si změn v nejbližším okolí (SOC)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi (SOC)

Klíčové kompetence:

- **Kompetence sociálně-personální:** uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, napodobuje modely prosociálního chování
- **Kompetence k učení:** má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- **Kompetence činnosti a občanské:** svoje činnosti a hry se učí plánovat,

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

organizovat, řídit a vyhodnocovat, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

- **Kompetence sociální a personální:** ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- **Kompetence činnostní a občanské:** zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění, má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami
- **Kompetence sociální a personální** - v neznámých situacích se chová obezřetně
- **Kompetence k učení:** soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- **Kompetence k učení:** učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje

Navrhované okruhy činností:

- vyprávění příběhů s mravním poučením a poučení o bezpečnosti
- hry a činnosti směřující k prevenci úrazů, činnosti navozující radostnou atmosféru, spontánní hry k poznání světa, místa dovolených
- přirozené a zprostředkované poznávání života lidí jiných etnik, prožitkové učení
 - život Indiánů, život v Africe - výtvarné, pracovní a pohybové aktivity, experimenty
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií (PC, Internet, hry s pohádkami, práce se slovy, texty, vyprávění dětí, poslech příběhů, čtení na pokračování, dramatizace, hry s loutkovým divadlem, maňásky, využití fantazie dětí - vlastní pohádkové příběhy a jejich ztvárnění
- výlety do blízkého okolí MŠ, celodenní výlet
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslava Dne dětí, rozloučení s předškoláčky na zahradě MŠ)

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

- pohybové hry, míčové hry, hry s vodou a pískem na školní zahradě, kreslení křídou na chodník
- práce s fotoaparátem - zachycení pro děti zajímavých míst a okamžiků - samostatná manipulace s přístrojem, prohlížení fotografií na PC, tisk fotografií, práce na zahradě v přírodním stylu - péče o pěstební box třídy, společná sklizeň a ochutnávka výpěstků, zalévání, úklid (práce s dětským pracovním náradím)

Rizika:

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku apod.), omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí, nedostatek či zkreslení informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění i řádu, nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné nebo nepravdivé odpovědi na otázky dětí
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností, nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, nedostatek empatie, podporování nezdravé soutěživosti, malá podpora dětských přátelství
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky, a hovořit o nich, nevhodné vzory a modely chování (necitlivé vztahy, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance)
- užívání abstraktních pojmů, předávání hotových poznatků, nedostatek pozornosti prevenci vlivů, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné, zahlcování podnětů

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun
a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat

- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané
- nedostatečné a nepřiměřené informace, výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená a pro jeho vnímání a chápání náročná

Doporučená nabídka podtémat zpracovaná v TVP PV:

- Slavíme svátek dětí (rovnocennost ras, barvy pleti...)
- Co se děje v trávě
- Už k nám jedou prázdniny
- Autem či lodí, jak se nám to hodí

(cca červen)

Jednotlivé IB:

- jsou blíže zpracovány ve vzdělávací nabídce na úrovni třídních vzdělávacích programů, kde mají pedagogové prostor pro uplatnění své tvořivosti, evaluačních poznatků a mohou tak lépe a pružněji reagovat na vzniklé a nahodilé situace
- při plánování a vzdělávání pedagogové pracují s konkretizovanými očekávanými výstupy, sledují dosahování klíčových kompetencí a funkčních gramotností dětí
- odpovídají věku, úrovni rozvoje a zkušenostem dětí, vychází z jejich potřeb a jim blízkých skutečností
- měly by svým obsahem vzájemně navazovat, doplňovat se a prohlubovat, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého (důvodem je skutečnost, že osvojování vzdělávacího obsahu dítětem je záležitostí dlouhodobou, procesuální a komplexní). Dítě získává a zdokonaluje své kompetence postupně a průběžně.

6. 4 Nadstandardní aktivity v MŠ

- Škola v přírodě pro starší děti (v případě zájmu dostatečného počtu dětí)
- Preventivní programy, akce zaměřené na podporu zdravého životního stylu (Zdravé nožičky...)
- Divadla v MŠ
- Ekologie a přírodovědná gramotnost – je součástí vzdělávacího programu, pobytu venku včetně projektů a akcí školy.

7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluační je proces, který oceňuje kvalitu a vede k jejímu zvyšování. Evaluační je proces neustálého vyhodnocování, slouží jako zpětná vazba pro celkové posouzení kvality práce školy, jejímž účelem je získání podkladů pro další manažerské rozhodnutí.¹

Evaluační by měla být:

- systematická,
- provedena správně metodicky,
- prováděna pravidelně,
- řízena podle předem stanovených kritérií,
- použitelná pro rozhodování a další plánování.²

Vlastní hodnocení školy budeme zpracovávat v tříleté periodě. Hodnotící zprávu za tři školní roky projednáme na pedagogické radě do 31. 10. následujícího školního roku.

¹ Světlík, J., *Marketingové řízení školy*. ASPI, Praha, ISBN 80-7357-176-5, s. 275

² Světlík, J., *Marketingové řízení školy*. ASPI, Praha, ISBN 80-7357-176-5, s. 275

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

Vlastní hodnocení školy by mělo vycházet z dlouhodobých záměrů školy a střednědobých či krátkodobých cílů rozpracovaných ve školním vzdělávacím programu, případně dalších dokumentech školy.

Při formulaci cílů vycházíme z pravidla SMART:

- specific – specifické,
- measurable – měřitelné,
- achievable – dosažitelné, reálné,
- relevant – relevantní, důležité,
- timed – časově vymezené či termínované.

Vlastní hodnocení školy je prováděno komplexně se zaměřením na:

1. naplňování cílů vzdělávacího programu - stanovené v koncepčních záměrech a ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání,
2. kvalitu podmínek vzdělávání – věcné, životospráva, psychosociální, organizace, řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů,
3. způsob zpracování a průběh vzdělávání,
4. práci pedagogů (včetně jejich sebereflexe),
5. výsledky vzdělávání,
6. sledování vzdělávacích a vývojových pokroků dětí.

Evaluace bude probíhat na úrovni školy a na úrovni třídy. Na její realizaci se budou podílet ředitelka školy, pedagogický sbor, provozní zaměstnanci...

7. 1 Evaluace na úrovni školy

Plán evaluace

Oblast evaluace	Cíl	Techniky	Časový plán	Odpovědnost
Cíle vzdělávání	Kritéria na základě požadavků RVP PV, Dlouhodobých záměrů vzdělávání ČR, Plánu hlavních úkolů ČŠI, potřeb školy, naplňování ŠVP PV	SWOT analýza Pedagogická rada Dotazník	Zpravidla 1x ročně	ředitelka, učitelky
Podmínky vzdělávání	Kvalita a zlepšování podmínek školy	SWOT analýza Dotazník Pedagogická rada a provozní porada Hospitace	Průběžně v průběhu tříletého období a dle potřeby školy	ředitelka, učitelky
Průběh vzdělávání	Vzdělávání vychází ze ŠVP PV Metody a formy vzdělávání	Hospitace Pedagogická rada Evaluační arch	2x ročně, průběžně dle potřeby	ředitelka, učitelky
Výsledky vzdělávání	Dosahování klíčových kompetencí a funkčních gramotností Očekávané výstupy oblastí RVP PV (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)	Diskuze pedagogů, kontrolní a hospitační činnost, Evaluační arch dotazníky pro rodiče	1x ročně	ředitelka, učitelky

7.2 Evaluace na úrovni třídy

Oblast evaluace	Cíl	Techniky	Časový plán	Odpovědnost
Třídní vzdělávací program	Naplnění integrovaných bloků	Písemná, evaluační a hodnotící arch	Zpravidla čtvrtletně	třídní učitelky
Zápisy v třídní knize	Skutečné plnění integrovaných bloků, zájem dětí, individuální činnost, klíčové kompetence, postřehy apod..	Písemná Kontrola dokumentace	1 x týdně, dle potřeby a délky plnění podtémat	učitelka, ředitelka
Práce pedagogů (sebereflexe)	Sebehodnocení vlastní práce	Dotazník (sebehodnocení)	1 x ročně	učitelka

7.3 Hodnocení vzdělávacích a vývojových pokroků dětí

Pedagog průběžně sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentuje, vyhodnocuje.

Tyto záznamy jsou zcela důvěrné a přístupné pouze pedagogům v MŠ a rodičům.

- Hodnocení směrem k dětem provádíme průběžně, hodnotíme jednotlivé děti a jejich pokroky, úspěchy i nezdary. Přibližně jednou týdně zapisují učitelky do hodnotících archů, kde hodnotí z pohledu celé třídy (jak se plnily stanovené dílčí cíle, očekávané výstupy, zaměření pro další činnosti, sebereflexe).
- Hodnotíme aktivitu a zájem dětí, náměty, odchýlení od naplánovaného, plnění pedagogického záměru, své pedagogické působení a další. Hodnotíme nejen záměry, které jsme si naplánovaly, ale i to, co vzniklo nahodile.
- Každé dítě má založeno své portfolio /složku/, kam jsou průběžně písemně zaznamenávány vzdělávací a vývojové pokroky dítěte. U všech dětí se podrobně zaměřujeme a písemně zaznamenáváme pokroky v učení ke konkretizovaným očekávaným výstupům, prostřednictvím kterých směřujeme ke klíčovým kompetencím a funkčním gramotnostem. Průběžně jsou zaznamenávány zajímavé postřehy, zejména

Mateřská škola Svinaře, okres Beroun

v čem je dítě nadané a naopak, v jaké oblasti potřebuje pomoci.

- Záznamy o dětech jsou důvěrným materiálem, který slouží pedagogům k další práci, ale i jako podklad pro konzultaci s rodiči a jejich informovanost. Při pravidelných záznamech mohou být jednotlivé otázky konzultovány s rodiči a zaznamenány rozdíly v chování a projevech dítěte doma a v kolektivu. V průběhu školního roku jsou zveřejněny rodičům konzultační dny k projednávání vzdělávacích výsledků a vývojových pokroků jednotlivých dětí. Pro děti s odkladem školní docházky je vypracováván individuální vzdělávací plán. Je to závazný pracovní materiál, který vzniká na základě spolupráce mezi pedagogy, zákonným zástupcem a pracovníky PPP nebo SPC. Podkladem pro sestavení IVP mohou být závěry z vyšetření PPP nebo SPC (v tom případě je žádoucí, aby zákonný zástupce poskytl zprávu z tohoto vyšetření třídní učitelce). Dalším podkladem je průběžné pozorování dítěte a pedagogické posuzování a hodnocení úrovně dílčích funkcí v jednotlivých oblastech vývoje a následné stanovení vhodných metod a postupů při práci s dítětem. Aktualizované údaje o dětech získávané v průběhu výchovně vzdělávacího procesu slouží jako zpětná vazba. Tyto materiály se stávají východiskem pro další efektivnější práci s dětmi.

8 Seznam použité literatury

- 1 SMOLÍKOVÁ, K., OPRAVILOVÁ, E., HAVLÍNOVÁ, M., BLÁHOVÁ, A., KREJČOVÁ, V. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.*
- 2 VOŠAHLÍKOVÁ, T. A KOL. *Ekoškolky a lesní mateřské školy.* Ministerstvo životního prostředí, 2012. ISBN: 978-80-7212-537-1.
- 3 SVĚTLÍK, J. *Marketingové řízení školy.* Praha: Aspi, 2006. ISBN 80-7357-176-5.